

LIAUDIES BALSAS

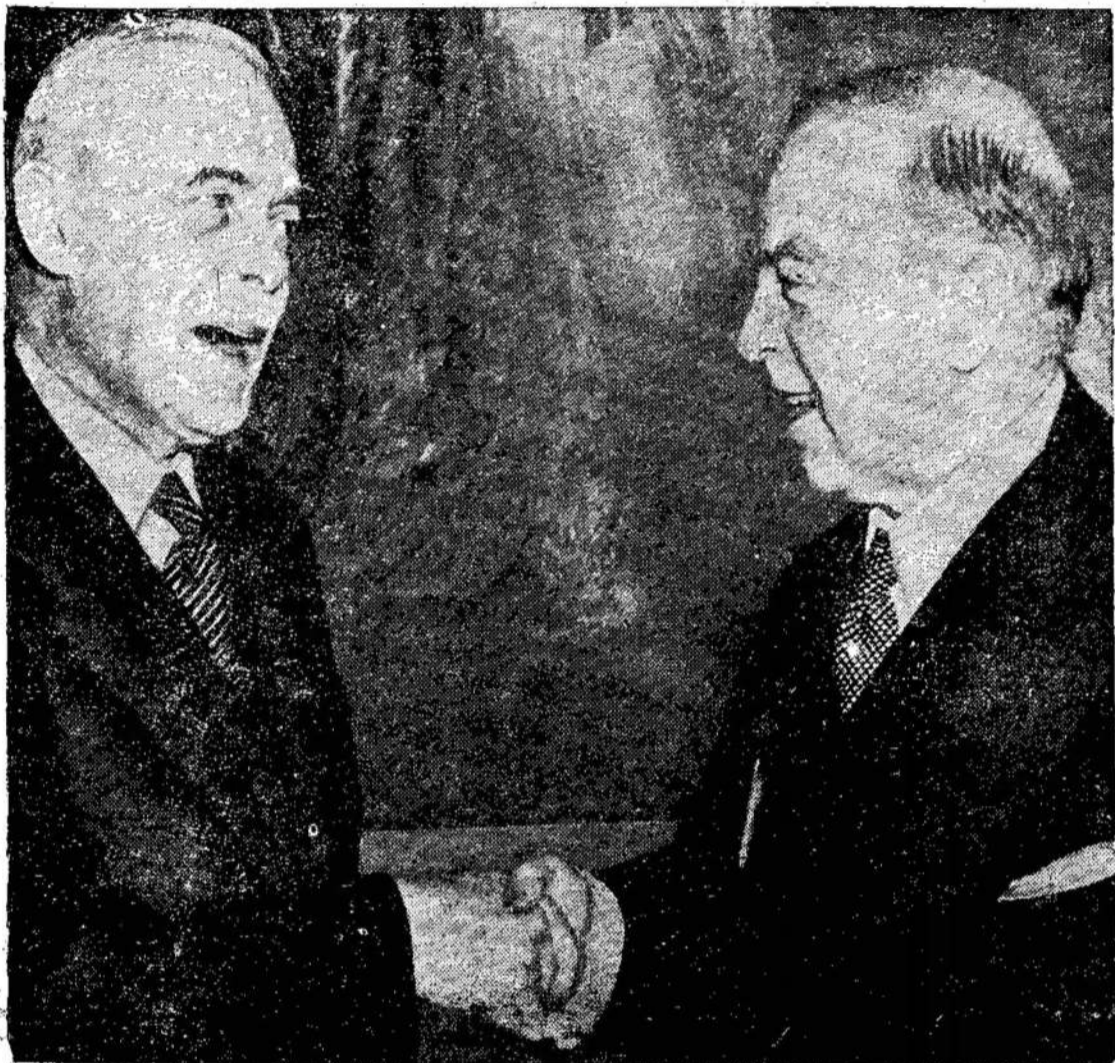
KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

PEOPLES VOICE, the only Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lithuanian Press Assn., P. O. Sta. C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.
Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 394

PENKTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 26, 1948, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X V I I

Sveikinimas ir atsisveikinimas. Mackenzie King (dešinėje) sveikina naują liberalų vadą ir Kanados premjerą

Louis St. Laurent. Tuo pat metu jis ir atsisveikina, apleisdamas premjersystę ir liberalų vado vietą. Mackenzie

King palieka tik kaip paprastas parlamento narys. Jis išbuvo premjeru virš 20 metų, o liberalų vadu 30 m.

Lordų Teismas Atmetė CCF Apeliaciją

LONDON. — Karaliaus taryba (Privy Council), karaliaus aukščiausias teismas, atmetė Saskačevano provincijos valdžios apeliaciją prieš Kanados Aukščiausio teismo sprendimą.

Kanados Aukščiausias teismas Ottawoj paskelbė, kad Saskačevano provincijos seimelio priimto Farmų Saugumo įstatymo šeštas skyrius eina toliau, negu provincijų teisės leidžia. CCF valdžia kreipėsi į karaliaus teismą, bet pastarasis palaukė Kanados Aukščiausio teismo nuosprendį.

Minėtas skyrius Farmų Saugumo įstatyme sako, kad skolinioji pinigų farmeriam turi padėti farmeriams panešti gamtos daromus nuostolius. Pavyzdžiui, jeigu neuzdėra javai dėl sausros arba šalna sugadina derlių, tai tais metais farmeriai nemoka skolų ir palūkanų. Bet tas pats įstatymas sako, kad skolininkai naudojami gerų metų pelnų sykiu su skoliniojais.

Įstatymo tikslas apsaugoti farmerius nuo paskendi-

mo skolose, kurios praityje pasmaugė daugelį farmerių. Aukščiausi teismai sako, kad provincialis seimelis neturi teisės liesti skoliniojų. Kitaip sakant, farmerys vien turi panešti nederliaus ir kitų gamtos negerumų našta, pilnai atiduodamas skoliniojui, kas jam priklauso, kol galų gale teks bėgti nuo far-

mos. Anais metais panašiai buvo atmesti nekurie Albertos provincijos įstatymai, taipgi siekią palengvinimo farmeriams.

Nors Saskačevano provincija skaitoma geriausia kviečių augintoja, tačiau labai dažnai jos žmonės nukentčia nuo sausrų ar šalnų.

Generolas Zenji Doihara, kuris vadovavo japonams Mandžurijoje, ir Seiširo Itagaki, buvęs japonų karo minis-

teris. Abudu nusmerkti pakorimui, kaip kariški kriminalistai, kartu su kitais aukštais japonų vadais.

Sako Atsakomybė už Jėgos Stoką Krinta ant G. Drew

BRANTFORD. — Hon. Colin Gibson, Kanados valstybės sekretorius, kaltę už elektros jėgos stoką verčia ant buvusio Ontarijos premjero G. Drew. Jis sako, kad Drew sulaukė projektus, kurie, jeigu būtų užbaigti, suteiktų tą jėgą, kurios šandien trūksta pietinėj Ontarijoj.

Liberalai buvę susitarę su Kvebeko valdžia ir pradėję statyti jėgaines, bet Drew sulaukęs ir užvilkinęs darbus. Dabar tos jėgaines statomos visu smarkumu, bet truks porą ar daugiau metų kol jos bus paleistos.

Kiek anksčiau G. Drew buvo apkaltintas rekonstrukcijos ministerio C. D. Howe, kurs taip pat nurodė tų projektų sulaukymą keliems metams.

G. Drew, naujas konservatų vadas, kaltina gamtą. Girdi, buvę mažai lietaus. Kad lietaus buvo mažiau, tai faktas, bet tas nėra pamatinis dalykas. Jeigu lietaus būtų užtektinai, elektros jėgos būtų maža. Sunaudojimas elektros žymiai padidėjęs.

Ponas Gibson pasijuokė iš Drew, kad jis kandidatuoja tokioj vietoj, kur jis yra mažai žinomas. Tuomi jis davė suprasti, kad jam būtų sunku laimėti rinkimus, jeigu kandidatuočiau tenai, kur jį gerai žino. Per provincialius rinkimus jis buvo sumuštas socialistu.

Drew kandidatuoja Carleton distrikte. Rinkimai bus gruodžio 20. Prieš stoja Dr. Forsey, socialistas. Numatoma, kad daug liberalų balsuos už socialistą. Tas distriktas, tačiau, visuomet išrinkdavo konservatą. Nebent tas kiek padės buvusiam Ontarijos premjerui, o dabar nacionaliam konservatų vadui.

Pasikartojus tam porą ar trejetą metų, silpnėsi farmeriai turi bėgti nuo farmų, nes jie negali mokėti skolų ir palūkanų už jas. Valdžia norėjo apsaugoti farmerius, kad nereiktų bėgti atsiktikme nederliaus ar kitos kitos nelaimės, paeinančios nuo farmerių valios. Tas, tačiau, atsimušė į mūro sieną.

Dr. Eugene Forsey, kuris kandidatuoja prieš George Drew, Carleton raidingė. Dr. Forsey yra CCF kandidatas, o G. Drew — konservatų.

Nacionalistai Tik Gyresi Laimėjimais

NANKING. — Nacionalistai buvo pasigyrę, kad jie sunaikino 150,000 komunistų kariuomenės, bet pasirodo, kad jie apsimelavo. Suchow miestas tebėra apsuptas. Taipgi tebėra apsupime ir septintoji nacionalistų armija ir rytus nuo Suchow.

Prie Peipingo ir Tientsino artinasi 200,000 komunistų kariuomenės iš Mandžurijos, kur nacionalistų armijos visai likviduotos.

Generalisimas Čiangkaiškas ir jo žmona ragina prezidentą Trumaną paimti jų karą prieš liaudį į savo rankas. Girdi, situacija labai bloga. O jeigu komunistai laimėsia Kinijoje, tai ir visa Azija pasidarysianti raudona. Būsia blogai ir Amerikai.

DAILY WORKER TURI 120,000 SKAITYTOJŲ

LONDON. — Britanijos komunistų laikraštis Daily Worker turi 120,000 skaitytojų. Neseniai pradėjo eiti padidintas ir naujoj spaustuvej. Britanijos darbininkai suaukojo 240,000 svarų.

Daily Workeris daug geriau aprašo Britanijos darbininkų judėjimą ir sportininkų veiklą, negu Daily Herald, darbiečiams palankus laikraštis.

K. Abekienė ir A. Kenstavičienė, plačiai pagarsėjusios čikagietės dainininkės, kurios dainuos Liaudies Balso koncertuose Toronte ir Montreale, lapkričio 27 ir 28.

Garsusis Detroito siktetas, kuris dainuos Liaudies Balso metiniame koncerte, Toronte, lapkričio 27 d., Temple teatre, 300 Bathurst St.

Birutė ir Janina Juraitytės, pasižymėjusios dainininkės, kurios dainuos Liaudies Balso koncerte Montreale, lapkričio (Nov.) 28 d., 5101 Esplanade Ave.

Montreale ir Apylinkės Lietuvių Žiniai!

Metinis Liaudies Balso

KONCERTAS

MONTREALE

Sekmadienį, Lapkričio 28

U.J.P.O. Naujoj, Gražioj Salėj

5101 Esplanade Ave.

(Kampas Laurier St., netoli St. Joseph Blvd., kur pavasarį Bangos choras dainavo)

BUS PUIKI PROGRAMA:

Dainuos Plačiai Paskilbusios Dainininkės iš Čikagos

K. Abekienė ir A. Kenstavičienė

Taipgi Montrealietės Visų Mylimos Dainininkės

Janina ir Berta Juraitytės

Prie to, jaunuolės Genė Taruškaitė ir Birutė Monstavičaitė taipgi dalyvaus programoje. Visu smarkumu ruošiasi **VILJOS CHORAS** mišrus ir su atskirais savo daliniais puošti programą. Netruks ir muzikos, kurios dalį užpildys garsusis **Ukrainų Stygų Orkestras**, su atskirais pagražiniais, kas Montreale lietuviams labiausiai mylima.

Kviečiame Visus Atsilankyti

Ižanga su visais taksais \$1.00

Pradžioje 1.30 val. po pietų

Praplečiam...
siuvimo-trik...
Vilniuj stat...
siuvimo fab...
perduotas ek...
tysis gamyb...
tomi dar...
riuose bus...
nauji ceha...
70 trikotaž...
ta Kauno...
Produkcijos...
padidėjo 20...
tako" siuvir...
rike pradėjo...
dešimtis na...
konstrukcij...
mi taip pat...
kotažas", "se.

Metų pak...
kos siuvimo...
kai padidin...
praėjusiais...
jos išleidim

Tarybų L...
įvykdė savo...
sipareigojin...
metinį durų...
žymiai ank...
termino. Pe...
61 tūkstan...
vietinio ku...
Durpininka...
11 tūkstan...
viršum plau...
ti mašinių p...
lino dviguk...
našumą.

Į pirmūn...
pynų "Bez...
"Ploci" ir...
tyvai.

Mirna Bal...
Laurusevič...
to lietuvi...
kurie šoks

Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje

Praplečiama Lietuvos TSR siuvimo-trikotazo pramonė. Vilniuj statomame "Lelijos" siuvimo fabrike pirma laiko perduotas eksploatacijon trečiasis gamybinis cechasis. Statomi dar du korpusai, kuriuose bus patalpinti keturi nauji cechai. Daugiau kaip 70 trikotožo mašinų įrengta Kauno "Silvos" fabrike. Produkcijos išleidimas čia padidėjo 20 procentų. "Spartako" siuvimo-trikotožo fabrike pradėjo veikti apie tris dešimtis naujų mašinų. Rekonstrukcijos darbai vykdomi taip pat fabrikuose "Trikotazas", "Cotton" ir kituose.

Metų pabaigoje respublikos siuvimo-trikotožo fabrikai padidins, palyginti su praėjusiais metais, produkcijos išleidimą 130 procentų.

Tarybų Latvijos durpynai įvykdė savo socialistinius įsipareigojimus, užbaigusios metinį durpių kasimo planą žymiai anksčiau nustatyto termino. Per šį sezoną gauta 61 tūkstančių tonų daugiau vietinio kuro, negu pernai. Durpininkai davė pramonei 11 tūkstančių tonų durpių viršum plano. Durpėms kasiti mašinų pertvarkymas įgalino dvigubai pakelti darbo našumą.

Į pirmųjų eiles įkopė durpynų "Bezekne", "Livani", "Ploci" ir "Priedaine" kolektyvai.

Tarybų Estijos sparčiai augantiai pramonei aprūpinti specialistų kadrais, respublikoje įsteigta keletas dešimčių fabrikinio-gamybinio apmokymo mokyklų. Nuo 1945 ligi 1948 m. šios mokyklos išleido daugiau kaip 12 tūkstančių jaunų specialistų: statybininkų, elektrikų, šachtininkų ir t.t.

20 dienų anksčiau, negu pernai, Tarybų Lietuvos mašinų-traktorių stotys užbaigė metinį traktorinių darbų planą.

Palyginti su praeitaisiais metais, apdirbtos žemės plotas padidėjo 38 tūkstančiais hektarų. Kiekvieno traktoriaus išdirbis dvigubai pakilo.

Kovoje dėl aukšto derliaus 35 stotys žymiai viršijo savo sezonines užduotis. Stambiųjų laimėjimų pasiekė Kaišiadorių MTS kolektyvas, įvykdęs planą 209,5 procento. 130-140 procentų įvykdė užduotis Būdamino, Šilutės, Jonavos, Rokiškio ir kitos stotys.

Kaikuriose Tarybų Latvijos apskrityse pirmą kartą pradėjo veisti kaučuko augalų — kok-sagizų.

Kraslavos apskrities Indros ir Skaistos valsčių kolektyviniai ūkiai atlieka priešžieminę kok-sagizo sėją. Gerai pasiruošę kok-sagizo sėjai kolektyviniai ūkiai "Spalio 30 metų" ir "Naujasis gy-

venimas". Kok-sagizui veisti kolektyviniuose ūkiuose suorganizuotos specialios grandys.

Lietuvos muzikiniuose, chorų bei šokių kolektyvuose prasidėjo veiklus pasiruošimas respublikinei Dainos šventei, kuri įvyks 1950 metais — Tarybų Lietuvos 10-tųjų metinių proga.

Tai bus ligi šiol Lietuvoje nematyta dainininkų šventė, kurioje dalyvaus 30,000 žmonių.

1946 metais Dainos šventėje dalyvavo 12,000 dainininkų. Dabar dalyvaus ne tik dainininkai, bet ir šokėjai, griežikai ir meninės saviveiklos ratelių nariai.

Tarybų Lietuvoje priskaitoma daugiau kaip 300 chorų, 410 šokių ir 480 dramos kolektyvų, kurių veiklai vadovauja respublikiniai Liaudies kūrybos namai.

Rygoje, Latvijos TSR, atidaryta baigusiųjų taikomojo meno amatų mokyklos darbų paroda. Tokių mokyklų respublikoje yra arti trisdešimt.

Simtai jaunuolių ir merginų įsavina dailiojo audimo, keramikos, medžio bei metalo drožimo meną.

BANDYS VĖL RAST BŪDĄ SUTAIKYTI

PARYŽIUS. — Šešios mažesnės valstybės, kurios figuruoja kaip "neutralės," su Argentinos atstovu Bramuglia priešakyje, bando suras-

ti būdą, kaip sutaisyti rytus ir vakarus Berlyno klausimu.

Bramuglia pareiškė, kad rusų atsakymas į klausimus, kas liečia valiutos įvedimą ir blokados nuėmimą, yra patenkinantis. Girdi, reikia tiksliai surasti sąlygas, kuriomis abi pusės pasitenkintų.

Vakarų jėgos, tačiau, žiūri skeptiškai į "neutraliųjų" pastangas.

Artimesniam su Svečiais Susipažinimui

RENGIAMAS

Smagus Balius

Sekmadienį, Lapkr. 28 d., 12 val. dieną

Lietuvių Svetainėj

(160 Claremont St.)

Šeiminkės Rengia Skanias Pietus

Puiki Muzika Šokiams

KVIEČIAME VISUS ATŠILANKYTI

Rengia L. B. Vajaus Vedėjai

Mirna Balsytė ir Feliksas Laurusevičius, jauni Toronto lietuvių baleto šokikai, kurie šoks Liaudies Balso metiniame koncerte Toronte, lapkričio 27, Temple teatre, 300 Bathurst St.

Winnipeg ir Apylinkės Lietuvių Žiniai!

Liaudies Balso Metinis

KONCERTAS

WINNIPEGE

Sekmadienį, Gruodžio 5 d.

Lietuvių Svetainėj

240 MANITOBA AVE.

Bus įvairios ir Gražios Programos, kuri susidės iš Lietuviškų ir Angliškų šokių, Dainų, Muzikos. Prie to, mūsų Geriausi Jauni ir Seni Menininkai Taipgi Rengiasi Pasiredyti. Tikimės ir Kitataučių Menininkų Turėti.

Visus kviečiame Atsilankyti

PRADZIA 7.30 VAL. VAKARE

Rengia LLD Trečio Rajono Komitetas

Liaudies Balsas

VIENTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS
ISEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:

Kanađoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: Waverley 0592

KINIJA IR PASAULIO ATEITIS

Šiandien viso pasaulio atyda nukrypusi linkui Kinijos. Kova, kuri dabar eina Kinijoje, sprendžia ne tik pačių Kinijos žmonių likimą. Nuo Kinijos likimo daug priklauso ir viso pasaulio likimas.

Reikia atminti, kad nacionalistai gavo virš keturių milijonų dolerių pagalbos. Be to, amerikiečiai, dar karo su japonais metu, išlavino ir apginklavo ištisas nacionalistų armijas. Pastaraisiais metais Kinija buvo Trumano doktrinos vykdyimo vyriausias frontas.

Kaip dabar mes matome, amerikiečių idėti pinigai neduoda teigiamų rezultatų. Liaudies jėgos, vadovaujamos komunistų, sumušė amerikiečių lavintas ir ginkluotas nacionalistų armijas, kurios buvo Mandžurijoje. Daug jėgų apsupta Peipingė ir Tientsine. Dabar eina baisūs mušiai Sučou srityje. Reikia atsiminti, kad Sučou srityje mušai visai kitos jėgos, ne tos, kurios sumušė nacionalistus Mandžurijoje.

Nacionalistai gali laikinai pasilaikyti apie Sučou, bet negalės ilgai laikytis. Išvaliusios nacionalistus šiaurinėse provincijose, liaudies jėgos patrauks linkui Jangtzės ir tuomet nacionalistams bus sunku.

Tokiu būdu, Kinijos klausimas kaip ir išspręstas. Svajoti, kad būtų dar galima sumušti liaudies jėgas, yra tuščias užsiėmimas. Mandžurija yra gerai industrializuotas kraštas. Pravestos reformos laimėjo plačiausias kiniečių masės komunistų pusėn.

Greičiau, ar vėliau, Kinija bus liaudiška išilgai ir skersai. Jos įtaka į kaimynus bus didelė. Azijos tautos, kentėjusios svetimam jungus, tebėra feodalistinėse sąlygose. Kinijos revoliucija išjudins mases ne tik už tautinį pasiliuosavimą, bet ir klasinį. Feodalizmo laikai Azijoje baigiasi.

Šis faktas turės įtaką ir į kitus kontinentus. Jis padarys įspūdį ir į Rytų ir Vakarų santykius. Liaudies laimėjimas Kinijoje rodo, kad atžagareivių jėgos smunka visur. Dolerių atžagareiviai suryja daug, bet naudos iš jų nėra.

Kai kam gali būti baugu, tačiau Kinijos liaudies laimėjimas prisidės prie sulaikymo kito pasaulinio karo. Jos paguldytos aukos ant laisvės aukuro gal bus tuo nusveriamuoju faktorium, kuris išgelbės milijonus žmonių nuo dar baisesnės katastrofos.

SOCIALIZMO KELIU

Daugeliui žmonių žodis socializmas yra labai bausis, bet kur nepažiūrėsi, visur matysi žymių, kurios rodo, kad pasaulis eina socializmo pusėn. Šiomis dienomis Britanijos parlamentas nutarė nacionalizuoti plieno ir geležies industrijas. Taigi, Britanijoje bus nacionalizuota jau visa eilė didžiųjų industrijų.

Be abejonės, britų nacionalizacija yra labai girtinga nuo tos, kuri buvo pravešta Tarybų Sąjungoje, o dabar pravedama visoj eilėj jos kaimynių, Lenkijoje, Vengrijoje ir t.t. Bet ši nacionalizacija vistiek yra didelis žingsnis socializmo pusėn. Socializmas yra visuomeninis valdymas gamybos ir kitų visuomeninio aprūpinimo priemonių.

Socialistinių žingsnių yra ir kapitalistinių partijų valdomose šalyse. Kanađoj pusė gelžkelių yra valstybės žinioj. Paštas, didžiosios oro linijos, daugelyje atsitikimų elektra, vandens tiekimas ir miestų transportacijos sistemos yra visuomeniniai užvedimai.

Moderniškas gyvenimas verčia verčia versti visuomeniniais užvedimais visus tuos gamybos ir aptarnavimo būdus, nuo kurių visuomenės gyvenimas priklauso.

Tarybų Sąjungos ir kitų šalių žygiai yra daug gilesni, toliau siekia. Ateis, tačiau, laikas, kad skirtumai pranyks. Vienur bus greičiau atlikta, kitur lėčiau. Savo laiku kapitalizmas buvo bausis. Jis atėjo taip pat per revoliucijas. Progresui kelias visuomet buvo sunkus.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jungtinių Tautų organizacijoje atsiranda blaivesnių galvų. Trygve Lie, generalis Jungtinių Tautų sekretorius, ir A. V. Evatt, Australijos atstovas, generalinio asemblejos prezidentas, siūlo keturioms didžiosioms jėgoms savo keliu susitarti Berlyno klausimu.

Galimas dalykas, kad jie tai daro su britų ir amerikiečių žinia, kad sudaryti progą pasitraukimui, bet gali būti ir kitaip. Iš daugelio kitų reiškinų galima spręsti, kad vis daugiau ir daugiau valstybių (mažesnio kalibro) pradeda atsalti nuo amerikiečių ir britų fronto.

Būtų daug sveikiau, jei mažesnės valstybės pradėtų taikyti, o ne pataikauti amerikiečiams. Tuomet karo pavojus būtų daug mažesnis.

Francija pergyvena ne tik ekonominį, bet ir politinį krizį. Abudu kriziai gali būti pavadinti importuotais produktais.

Ekonominį krizį iššaukia britų ir amerikiečių "get tough" politika. Ji reikalauja daug išlaidų militariniams reikalams. Tiesa, amerikiečiai siunčia pagalbą, bet ta pagalba nesudaro nei pusės to, kiek Francija turi išleisti militariniams reikalams. Už tai kyla kainos, didėja infliacija. Darbininkai priversti streikuoti. Pavyzdžiui, angliakasiai gauna vos apie \$40.00 į mėnesį arba apie \$10.00 į savaitę.

Politinį krizį iššaukia britų ir amerikiečių pastangos atstatyti Vokietijos galią. Ypatingai franiūzus pykina tas, kad britai ir amerikiečiai atiduoda vokiečių kontrolei Ruro industrijas.

Net generolas De Gaulle smarkiai puola britus ir amerikiečius. Jis pasmerkė ir

Maršalo planą ir vakarų apsigynimo sąjungą. O De Gaulle išstojimas prieš dabartinę Franiijos valdžią, prieš britus ir amerikiečius, yra reikšmingas. Viena, nekuri vakarų bloko vadai degalistuose mato sau sąjungininkus, stiprią Francijos valdžią, o kita — tas patvirtina kairiųjų opoziciją dabartinei valdžiai, pataikaujančiai britams ir amerikiečiams.

Francija gali virsti dideliu vakarinių jėgų skauduliu.

Anglijos parlamentas 373 balsais prieš 211 nubalsavo nacionalizuoti plieno ir geležies industriją, vertą \$800,000,000.

Konservatai sukėlė labai didelį triukšmą prieš tai. Jie išvadino darbiečius vagiškais ((burglars) ir kitais vardais. Su jais balsavo liberalai.

Nacionalizavimas, tačiau, dar negreit įvyks. Jis numatytas 1950 metais, prieš parlamento rinkimus. Matote, kada įstatymas bus galutinai priimtas, jį turės patvirtinti lordų rūmai. Tie gali atmesiti arba užtęsti kokius metus. Tada jis turi būti išnaujo parlamento užgirtas.

Nacionalizacija nereikia nusavinimą tikrojo to žodžio prasmė. Savininkams užtikrinamos palūkanos iki 3 nušimčių. Jie nustoja tikrai pilnos kontrolės. Jeigu konservatai sugrįžtų, vargiai jie grįžtų atgal. Greičiausiai jie pasitenkintų kontrolės pėrimimu. Jie galėtų pakelti palūkanas.

Nacionalizacija yra tam tikras kapitalizmo pažabojimas. Jam aprubežiuojamas pelnas. Bet, iš kitos pusės, jam užtikrinamas pelnas. Pavyzdžiui, geležies ir plieno savininkai gaus po \$24,000,000 palūkanų į metus, ar bus giedra, ar lis, be jokio rūpes-

čio. Ar bus bent kiek geriau darbininkams, parodys ateitis.

Amerikiečiai siunčia daugiau kariuomenės į Tsingtao prieplauką Kinijoje. Girdi, jų tikslas yra užtikrinti amerikiečių evakuaciją iš Kinijos. Tenai buvo 3,600 amerikiečių jūrininkų, o dabar siunčiama dar 1,250 marinų.

Klausimas, žinoma, stovi, ką amerikiečiai darys su ta prieplauka, kada komunistai ateis, ar jie stengsis išlaikyti, ar evakuos. Yra nuomonių, kad amerikiečiai norės pasilikti. Matote, ta prieplauka randasi kitą pusęj Geltonosios jūros. Labai svarbioj strateginėj vietoj atsitikime karo su rusais, kurie turi bazę Dairene, Mandžurijoje.

Kas liečia Čiangkaišeko valdžią, atrodo, kad ji jau nepagydoma. Pralaimėjimas Mandžurijoje užfiksavo jos galą. Klausimas tikrai, kaip ilgai ji kapstysis.

Amerikiečiai sukisio virš 4,000,000,000 dolerių nacionalistų karo mašinai, bet nedėjo pastangų pataisyti pūstančią nacionalistų valdžią. Už tai ji ir smunka. Net jos kareiviai nerodo noro kariauti.

Sakoma, kad nacionalistai sudaro kariuomenę urmu suimdami kaimų jaunimą. Bet tas jaunimas neturi už ką kariauti. Feodalistai nenori pagerinti jų šeimų būvį.

Stuart Garson, buvęs Manitobos premjeras, dabar naujas Kanados teisingumo ministras.

Man Gaila

TYLA

Man gaila, kad medžių lapai nubyrejo,
Kad juos vėjas blaško, švaisto pašaliais.
Dar rodos tik vakar žaliavo, šlamėjo
Ir šakose paukščiai čiulbėjo būriais.

Bet gamta šiandien pakeitė jų veidą,
Rūbus jų žaliuosius nutraukė,
Ir paukščių būreliai išskridi, apledo,
Vien tik šalti vėjai tekaukia.

Man gaila, kad gėlės nuvyto, nudžiūvo
Ir jos daugiau jau nebežydi.
Kas akį žavėjo ir kas taip miela buvo,
Vien su skausmu širdelė palydi.

Man gaila jaunystės, kad taip greit ji bėga
Ir sugrįžti ji niekad negali.
Tik junti, kad laikas tau išsemia jėgą
Ir taip, kaip tą lapą, nubloškia į šalį.

Pas

Kada Rusi...
vusi caro va...
čiai, britai ir...
dė gelbėti.
caro generol...
dujinius suk...

Bet caro li...
bai silpnos.
jo juos visu...
įsisteigė sav...

Užsienis p...
šimtus milij...

Bet kapita...
mokino.

Kinija ši...
Rusija. Am...
bilijonus, l...
Čiangkaišeko...
kaip nurodo...
yra visai sup...

Anksčiau,
sugrius visai...
nių simpatij...

Nemanyki...
norės gra...
čiams, ką jie...
nacionalistas.

Mūsų vald...
keletą milij...
amunicija.
giau.

Tai metim...
kalingas il...
žmonių kan...

Pikčiausia...
grūdami žm...

Mūsų tren...
gi nekokios...
rodo, kad kl...
pūstis ir v...
liaudininkų...
tų.

Taip, kaip...
tuvoje. Susi...
kais, jie s...
liaudininkų...
spaudė po s...

Atrodo, ka...
bus sunku p...
nadą ar Ame...

Krupavičia...
ir kiti toki...
priešakin, ka...
duotojai" ir...

Reikia bū...
tinio nugar...
tum remti t...
Pasirodo,
tarpe nėra...
šesnio veik...
Lietuva la...
išbėgiojo.
Žmonės gal...
naują gyven...
Jeigu būt...
jie tikrai tr...
dos nebūtų.
Įdomu, ka...
tas pamaty...
po keliui su...
Plechavičia...
Su jais ei...
tai giliau į...

Pastabos

Kada Rusijoje griuvo supuvusi caro valdžia, amerikiečiai, britai ir francūzai bandė gelbėti. Siuntė pagalbą caro generolams, kurstė vidujinius sukilimus.

Bet caro liekanos buvo labai silpnos. Liaudis apgalėjo juos visuose frontuose ir įsisteigė savo valdžia.

Užsienis paleido ant vėjo šimtus milijonų dolerių.

Bet kapitalas iš to nepasimokino.

Kinija šiandien yra kita Rusija. Amerikiečiai verčia bilijonus, kad išgelbėtų Čiangkaišeko valdžią, kuri, kaip nurodo padėties žinovai, yra visai supuvusi.

Anksčiau, ar vėliau, bet ji sugrius visai. Ji neturi žmonių simpatijos.

Nemanykim, kad liaudis norės gražinti amerikiečiams, ką jie buš davę nacionalistams.

Mūsų valdžia irgi sukisio keletą milijonų orlaiviais ir amunicija. Ji suinčia daugiau.

Tai metimas į balą. Bereikalingas ilginimas Kinijos žmonių kančių.

Pikčiausia tas, kad ten grūdami žmonių taksai.

Mūsų tremtinių fronte irgi nekokios naujienos. Pasirodo, kad klerikalai pradeda pūstis ir visai nebepaisyti liaudininkų ir socialdemokratų.

Taip, kaip anuo metu Lietuvoje. Susidėję su tautininkais, jie smurtu nuvertė liaudininkų valdžią ir prispaudė po savo batu visus.

Atrodo, kad liaudininkams bus sunku prasprukti į Kanadą ar Ameriką.

Krupavičiai, Plechavičiai ir kiti toki elementai išlenda priešakin, kaip Lietuvos "vadotojai" ir "valdžia".

Reikia būti visai be politinio nugarkaulio, kad galėtum remti tokius elementus.

Pasirodo, kad tremtinių tarpe nėra nei vieno panašesnio veikėjo.

Lietuva laiminga, kad jie išbėgiojo. Mažiau bėdos. Žmonės gali laisvai statyti naują gyvenimą.

Jeigu būtų jie Lietuvoje, jie tikrai trukdytų. Iš jų naudos nebūtų.

Idomu, kad švarus elementas pamatys, kad jiems ne po keliui su Krupavičiais ir Plechavičiais.

Su jais einant galima tik tai giliau į dūmblą įbristi.

J. V.

Donna Grescoe, populiari matoma su ta smuika. Pirmą priza ji laimėjo su \$5.00 vertės smuika, kurią tėvai pirko \$12,000 smuika. Čia ji kokino muisi.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Tėvų Sunkus Nusidėjimas Prieš Nelaimingus Vaikus

Tūlas pabėgėlis L. Rytas rašo:

Šių metų spalio mėn. pirmomis dienomis visi įkopėme į penktuosius gyvenimo metus tremtyje, palikdami už savęs jau praleistų keturių žiemų šalčius ir vargus. Visarą, sakoma, gali žmogus gyventi ir po lapu, gi žiemą jau reikia ieškotis kampelio, kiek šiltesnio, kurio ypač reikia mažiesiems DP. O trūksta tremtiniui penktaisiais gyvenimo metais svetur daug jau ko. Atsivežtas rūbėlis jau nusinešiojo, pranyko ir vienas kitas geresnis daiktėlis, jei tokį kuris iš tremtinių turėjo, pakeičiant jį į gabalėlį sviesto ar mažam vaikui pieno lašą. Per keturis gyvenimo metus blogos patalpos ir menkas maisto davynys jau daugeliui tremtinių pakirto sveikatą, o vieną kitą jau visai parbloškė prie žemės. Ypač tas sunkias gyvenimo sąlygas pajuto mažieji tremtiniai. Dirbdamas jau ketvirtus metus mokykloje ir stebėdamas mažuosius DP, aiškiai jau tą pastebėjau. Jų veideliai pagelto, išblyško, pas daugelį iš jų pastebimas didelis nusilpimas, ašėg, mokyti - dirbti. (D., lapkr. 6 d.)

Tai liūdnas, tai baisus vaizdas. Ir kuo gi kalti tie vaikai? Niekuo nekalti.

Kalti, sunkiai nusidėję yra jų tėvai. Tokioje padėtyje nesiranda vaikai tų tėvų, kurie tuojau po karo iš Vokietijos sugrįžo Lietuvon. Laimingi tie vaikai. Jie gyvena ir mokosi savo krašte ir savo kalba. Jie auga Lietuvoje ir lietuviais. Jie pavalgę ir apsirengę. Jau dabar Lietuvoje ir mokyklos atstatytos ir tinkamai apšildytos. Mokytojams širdies nevarsto skausmas žiūrint į Lietuvos mokyklų mokinius, nes jų veideliai nėra išblyškę. — Laisvė.

Jeigu Žvaigždės

(Iš H. Heinės)

Jeigu žvaigždės danguose regėtų,
Kaip kenčiu aš tyloje nakites, —
Numaldyt man liūdėsi norėtų,
Skristų žemėn raminti maneš.

Jei girioje, paunksmėj tankymės,
Mano kančią lakštutė jaustų,
Taj galybe giesmės sidabrinės
Tą liūdėsi ji man apverktų...

Bet nežino nieks mano kankynės, —
Nesuprato dar jos net ir ta,
Dėl kurios nuo dienos tos lemtinės
Man krūtinėj žaizda atverta...

Jonas Kaškaitis

Vieni Negali Veikti? Apmirę Neveikia

Sao Paulo, Brazilijoje, lietuvių laikraštyje "Zinios" tūlas Siluaga guodžiasi, kad Rio de Janeiro lietuviai nieko neveikia, kad lietuvių ir kultūrinis darbas apmiręs:

"— Jau kuris laikas pas mus nepastebima jokio organizuoto veikimo. 1947 m. pabaigoje ir šių metų pradžioje buvo bekylas šio toks judėjimas: susiorganizavo choras, bendrai paruošėme ir išpildėme Vasario 16-tos iškilnių programą. Tada buvo kilęs sumanymas atgaivinti prieš karą veikusią 'Vilnius' Sąjungą, ar įkurti kitą panašią lietuvių kultūrinę organizaciją, bet... tiems, kurie galėtų tai padaryti, trūks ta ryžto ir savo 'ramybės' paaukojimo visuomeniniams reikalams. Senieji 'Vilnius' veikėjai miega ir jų laurai vysta, o inteligentinės pajėgos, iš atvykusių po karo, atrodo, materializme paskendusios dar giliau už pirmuosius ir brenda į 'asmeniškų' pašnekėsius. Šių blybių įtakoje paio ir choras. Nieko nesigirdi ir apie Lietuvių Raudonąją Kryžį, kurį globoti privilegiją turėjo kun. J. Janilionis."

Jis bando kaltinti pažangiuosius lietuvius, palaikančius dabartinę Lietuvą neveiklume, irgi, bet matomai jausdamas, kad tas kaltinimas nepamatuos, vėl grįžta prie saviškių.

"Zinios" atžagareivių, pabėgėlių laikraštis. Siluaga negali nežinoti, jog Dutos fašistinė valdžia terioja pažangiuosius lietuvius, ir kad Brazilijos fašistai skundžia pažangiuosius valdžiai. Jei lietuviai neveikia, tai dėlto, kad negali, kad jiems uždraustas veikimas.

Atbėgėliai, ponija, gi neveikia dėlto, kad visuomeninis veikimas jiems nepelningas.

Privaziavo iš Lietuvos pabėgėlių inteligentų, bet jie visuomenei dirbti nepaiso. Žinoma, jei brangiai apmokėtų, jie paisytų. Siluaga to-

ŠYPSENOS

Jis Saugus

Vienas išvietintas politikierius, apsimetęs mainieriu, pakliuvo Kanadon. Už kiek laiko jis parauė savo draugui laiška, į kurį gavo atsakymą ir klausimą: "Ką ponas manai, ar esi jau saugus?"

"Taip," parašė Smetonos kavalierius. "Dirbu kelius šimtus pėdų po žemėmis, kur nei atominė bomba nepasiektų, bet mano nugarkaulis tiesiog braška."

Kelias į Dangu

Vienas sutonuotas Smetonos kavalierius, patekęs Kanadon su išvietintais, atsidūrė ant gelžkelio, prie taisymano darbų.

"Na, ir kaipgi čia kunigėlis papuolei?" užklausė vienas iš darbininkų.

Kunigėlis negalėjo greitai atsakyti. Kiek palaukęs jis išstenojo:

"Reikia pagerinti kelią į dangų".

Visur Velnava

Didelis komunizmo priešas, pabėgęs iš Lietuvos su vokiečiais, atsidūrė Kanados šiaurės miškuose.

"Kaip jums einasi?" parašė jam draugas, gavęs antrašą. "Kanadoje tų raudonųjų tur būt nėra?"

"Sunku tikrai pasakyti," atrašė jis atgal į Vokietiją, "bet mūsų prižiūrėtojas atrodo komunistas."

liau guodžiasi:

"Taigi, visi sumenkėjo. Pas mus dabar taip nuobodu, kad netituluoti tautiečiai vis dažniau pasigenda anų laikų, kada tarp mūsų nebuvo inteligentų, bet netrūko nuoširdumo mūsų santykiuose, buvome labiau atsidavę mūsų, kaip lietuvių tautos vieneto, egzistencijos išlaikymo reikalams, kada mums nebuvo svetimi organizuotos mūsų saviveiklos klausimai, 'Vilnius' S-ga buvo šokia ar tokia, bet ji rūpinosi bendrais lietuvių gyvybinis reikalais. Ir aš kalbu lietuviškai, kartais parašau ir laiška, tik todėl, kad seniau čia veikė lietuvių organizacija, kurios klebinimai buvo tiek naudingi, kad ir čia nors atostogų metu atvyko mokytojai ir mus, būrelį Rio de Janeiro ir Caxias lietuvių vaikų, pamokė lietuviškai skaityti ir rašyti. O dabar kas rūpinasi, kad jau noji karta neužaugtų mums svetima? Dabar yra jau daug lietuvių gyvenančių pasiturinčiai, galima sakyti, turtingų, jeigu būtume or- (Pabaiga ant 9 pusl.)

VASILIUS GROSMANAS

Treblinkos Pekla

(Taša)

Užviešpataudavo staigi ty-la, kada geso kambarys užsi-darydavo. Šauksmai pasikar-todavo, kada naują grupę at-varydavo. Tas įvykdavo tris ar keturius kartus į dieną, o kartais net penkius kartus. Nes Treblinka buvo ne taip sau paprasta skerdykla. Ji veikė pagal konvejerio siste-mą, padarytą pagal didelės industrijos tvarką.

Tad, kaip ir bile kuri dide-lė įmonė, Treblinka ne visa-da veikė sekmingai, kaip kad buvo anksčiau apibudinta. Ji gerėjo laipsniškai, įvedant naujus įrankius ir naujus metodus. Pradžioj, buvo trys maži geso kambariai. Kada jie dar buvo budavojami, ke-li traukiniai aukų pribuvo ir žudymas buvo atliekamas kirviais, plaktukais ir pana-šiai. Tas buvo daroma todėl, kad nesukelti apylinkėj gy-venančiuose žmonėse įtari-mo, kas čia budavojama. Pir-mi trys geso kambariai buvo 5 x 5 metrų dydžio, tai yra, jie turėjo 25 ketvirtainius metrus grindų kiekvienas. Aukštumo buvo 190 centi-metrų. Kiekvienas kambarys turėjo po dvejus duris, vie-nas priėmimui gyvų, o kitas išmetimui numarintų. Ant-ros durys buvo labai plačios — beveik dviejų ir pusės metrų. Visi trys kambariai buvo pastatyti ant tų pačių pamatų.

Šie trys kambariai neturė-jo tiek talpos, kiek Berlynas reikalavo. Tad po to buvo pradėta statyba viršuj apra-šyto pastato. Treblinkos vir-šininkai dižiavosi faktū, kad jų geso kambariai savo tal-pa prašoka visų kitų Gestapo mirties fabriku geso kamba-rius Majdaneke, Sobidore ir Belzece.

Per penkias dienas 700 be-laisvių dirbo bestadydami šią naują mirties įmonę. Kuo-met darbas buvo pačiame aukštume, atvyko iš Vokie-tijos formanas su savo žmo-nėmis ir pradėjo dėti įran-kius.

Nauji geso kambariai, ku-rių buvo dešimts, buvo pa-statyti simetriniai abiejuose cementinių grindų korido-riaus šonuose. Kaip ir trys senieji, kiekvienas turėjo po dvi duris, po vieną iš korido-riaus, o kitą iš priešingos pu-sės, dėl pašalinimo lavonų. Prie užpakalinių durų prie-jo platforma, prie kurios bu-vo siauras gelžkeliukas. La-vonai buvo sumetami pir-miausia ant platformos, o paskui į vagonėlius, kurie nuveždavo prie duobių, iš-kastų ekskavatoriais, dirban-čiais dieną ir naktį. Geso kambarių grindys ėjo žemyn

linkui užpakalinių durų ir platformų, kad būtų lengviau ir greičiau išvilkti lavonus. Tai buvo nemažas pagerini-mas, palyginus su pirmes-niais, iš kurių lavonus reikė-jo išnešti ant neštuvų arba išvilkti.

Kiekvienas naujas geso kambarys buvo septynių metrų pločio ir aštuonių metrų ilgio, 56 ketvirtainių metrų talpos. Visų naujų ge-so kambarių grindų plotas buvo 560 ketvirtainių metrų. Su senais kambariais, viso Treblinka turėjo 635 ketvir-tainių metrų grindų plotą. Nuo 400 iki 600 asmenų buvo sukemšama į vieną geso kambarį vienu kartu, kas reiškia, kad nauji kambariai galėjo nužudyti nuo 4,000 iki 6,000 gyvybių vienu sykiu.

Vidutiniškai, Treblinkos geso kambariai buvo pripil-domi mažiausia du, tris kar-tus į dieną (o buvo ir tokių dienų, kada pripildydavo iki šešių kartų). Pagal mažiau-sias skaitlines, du pripildy-mai į dieną tik naujų kamba-rių reikė sunaikinimą apie 10,000 asmenų į dieną, apie 300,000 kas mėnesį. Treblin-ka veikė kiekvieną dieną per 13 mėnesių. Jeigu mes dalei-sime 90 dienų sustojimams, pataisymams ir nutruki-mams pristatymo aukų, vis-tiek mums palieka 10 mėne-sių nuolatinio veikimo. Jeigu vidutiniškai į mėnesį buvo 300,000 aukų, per 10 mėnesių Treblinka sunaikino tris mi-lijonus gyvybių. Vėl mes tu-rime baisią skaitlinę, tris mi-lijonus; pirmu kartu mes pri-ėjom prie šios skaitlinės su-žiniai mažindami skaičių au-kų pristatytų traukiniais.

Reikėjo nuo 10 iki 20 mi-nučių, kad atimti žmonėms gyvybę. Pačioj pradžioj, pra-dėjus operuoti naujus kamba-rius, kol žudytojai dar ne-turėjo gero patyrimo, aukos buvo kankinamos nuo dviejų iki trijų valandų, kol gyvy-bė apleido jų iškankintus kū-nus. Pačiose pirmose dieno-se, priėmimo ir išdavimo įren-gimai neveikė gerai, todėl aukos kamavosi agonijoj kartais iki aštuonių ir dešim-ties valandų.

Naudojo įvairius būdus masiniam žudymui. Vienu buvo leidimas dūmų iš dide-lio tanko motoro, kurs tar-navo kaip Treblinkos elekt-ros stoties generatoriaus va-ryklis. Tie dūmai turėjo nuo dviejų iki trijų nuošimčių angladario viendegio, kurs, įkvėpavus, susijungia su krauju hemoglobinu ir suda-ro pastovų "carboxyhemog-lobiną". Pastarasis yra kur-kas pastovesnis už deguonio ir hemoglobino junginį, kurs

susidaro laike kvėpavimo. Bėgyje penkiolikos minučių hemoglobinas susijungia su angladario (carbon) viende-giniu ir sudaro pastovų junginį ir tokiu būdu nebegali išnešioti deguonies. Auka pradeda trokšti oro, bet de-guonis nebesiekia trokš-tančių organų; širdis muša, rodos ji sprogs, varydama kraują į plaučius, bet užnuo-dytas kraujas nebegali sus-gerti deguonies (oxygeno) iš oro. Kvėpavimas pasidaro sunkus, pasidaro skaudaus smaugimo ženklai, dingsta jausmai ir auka žūsta, kaip kad smaugiama.

Antru metodu, kurs pla-čiausiai buvo vartojamas, buvo išpompavimas oro iš kambario taip, kad aukos, netekusios oro, užtrokšdavo. Šiame atsitikime aukos ne-galėdavo gauti deguonies, be kurio žmogus negali gyventi. Trečiu metodu, kurs buvo vartojamas daug rečiau, bu-vo žudymas karšto garo pa-galba. Šio metodo tikslas bu-vo taipgi atimti iš aukų de-guonio šaltinį. Garas išvary-

davo iš kambario orą, kuria-me randasi deguonis.

Buvo naudojami įvairūs nuodai, bet jie buvo tiktai iš-bandymas; pirmieji du me-todai buvo naudojami pla-čiausiai, žudymui žmonių in-dustriniu maštabu.

Tokiu būdu, Treblinkos konvejerio darbas buvo su-tvarkytas taip, kad žvėrys galėtų atimti iš žmogaus vi-sas teises ir privilegijas, ku-riomis jis padojosi per iš-tisus amžius.

Pirmiausia jie išplėšė iš jo laisvę, namus, tėvynę ir išga-beno į bevardę vietą viduryje miškų. Paskui jie atėmė asmeninius daiktus, laiškus, fotografijas jo brangiųjų, o po to, kitoj pusėj tvoros, at-ėmė jo motiną, žmoną, vaiką. Nuvilklo jį nuogai, atėmė do-kumentus ir numetė į šalį; taip darydami, jie atėmė iš jo jo vardą. Jie atvarė jį ant siauro perėjimo su žemomis plytinėmis lubomis ir atėmė iš jo dangų, žvaigždes, vėją ir saulę.

Po to atėjo paskutinis ak-

tas žmogiškoj tragedijoj, kuomet jis praėjo paskuti-nius vartus Treblinkos pek-loj. Užpakalyje jo užsidarė sunkios cementinės durys. Jos buvo užvelkamos geleži-ne velke. Šių durų išlaužti negalima.

Ar mes galime pergalėti tą baisią ir bandyti išivaizduoti, kaip žmonės šiuose kamba-riuose jautėsi paskutinėmis savo gyvenimo minutėmis? Sukimšti taip kietai, kad kaulai braškėjo ir sutriuš-kintos krūtinės negalėjo kil-notis kvėpuojant, jie stovėjo čia, vienoj žmonijos masėj, prakeitiodami mirties pra-kaitu. Kas nors, rasi būda-mas apsiginklavęs amžiau-sim ntimi, veikiausiai apga-lėjo savo baimę pasakyti: "Nesisielokit, čia jau galas". Kitas be abejonės baisesiai keikė... Tie prakeikimai tu-ri išsipildyti! Mes galime įsi-vaizduoti nekurias motinas, de-jant nežmoniškas pastan-gas gauti savo vaikui dau-giau kvėpavimo vietos, kad šis paskutinis atodūsis būtų palengvintas nors viena mi-lijonine dalelyte. Mes galime girdėti kurią nors jauną mer-gaitę, liežuyiui virstant švi-nu, maldaujant: "Kodėl jie troškina mane, kodėl?"

(Bus daugiau)

Pažvelgus į VLIK'o Užkulisi

Rašo BRUZGILAS

(Taša)

Trečia figura tuose kortų nameliuose yra vykdomosios tarybos pirmininkas Sidzi-kauskas. Tai buvęs diktatū-rinės Lietuvos diplomatas. Už visokias suktybes kilno-tas iš vietos į vietą. Turėjęs net kelias bylas už pasiunti-nybių turto pasisavinimą. Susikrovęs iš tų bylių nema-žai pinigų ir vertybių brili-jantais bei auksu, ir dabar gerai žinomas Paryžiaus iš-tvirkavimo namuose, nors jau gana senas. Nuo lietuvių tautos senai atitrūkęs, o da-bar vėl prisiplakęs prie pa-tėgelių, kad papildytų kišenę kasdieninėmis išlaido m. s. Jis, kaip "ministeris pirmi-ninkas", mėgsta įpareigoti naivelius aukoti valdžiai. Gražiai kalba, moka kaltinti kitus buvusius Lietuvos pasiuntinius, kurie dar tebegy-vena išpardavinėję Lietuvos pasiuntinybių turta, todėl y-ra pirmasis Krupavičiaus pa-siuntinys.

Na, ir ketvirtas, kurį šian-dien paliesiu, yra archyvinis generolas, gerai žinomas Lie-tuvos liaudies budelis, P. Plechavičius. Tarybinėj Lie-tuvoj jis visų lietuvių veik-asmeniškai pažįstamas, o ki-tiems jo asmuo plačiai apibu-dintas tarybinėj spaudoj. To-dėl aš čia jį apibudindamas sugriasiu tik tuos jo "nuo-pelnus", kuriais jis giriasi

pabėgėlių tarpe.

Pirmiausia, jis sakosi e-sąs garbingas Lietuvos sa-variantis — kūrėjas, pasižy-mėjęs kovose. Įdomu būtų konkrečiai išgirsti, kokiose kovose jis dalyvavo. Visiems Telšių, Sedos ir Mažeikių apylinkių gyventojams jis yra žinomas tik kaip bandi-tas, kuris tuo laiku, kai kiti tikrai kovojo prieš vokiečius ir lenkus, kurie norėjo pa-glemžti Lietuvą, su trimis-penkiais savo bernais jodinė-jo po minėtų apylinkių kai-mus, mušė ūkininkus ir šau-dė žmones. Tam yra dar tūkstančiai gyvų liudininkų. O ir šių eilučių autoriaus tė-vą, garbingą apylinkės 24 ha ūkininką, kuris buvo kitų ū-kininkų išrinktas apylinkės seniūnu, trumpam kuriantis tarybų valdžiai, veik iki mirties yra primušęs. Kiek gi jis išžudė? Daugybė! Ir visi buvo tikri lietuviai, ne svetimtaučiai. Dabar jis dar baubia, kad reikia branginti kiekvieną lietuvi. Tikrose kautynėse su svetimtaučiais priešais jis niekur nėra daly-vavęs.

Kad esąs nusipelnęs Lie-tuvai ir už tai apdovanotas. Kuo gi nusipelnęs? Nekaltų lietuvių krauju? Iki diktato-rinio 1926 metų gruodžio mėn. perversmo, neišėjai iš karininkų daboklės. Tai vis už muštynes, skandalus Met-

ropoly ir Versaly, už orgijas su prostitutėmis. Juk Sme-tona, kai jam, darant per-versmą reikėjo budelio, tave pasiėmė iš daboklės. Už tą perversmą tave pradėjo ap-dovanoti visokiais blizgu-čiais. Iš buvusio nusususio plikbajorio, prasigėrusio po-nelio, pasidarei dvarų ir ma-lūnų savininkas. Tose tavo įstaigose lietuviai buvo pa-daryti vergais. Pats gi buvai kariuomenėje ir ten toliau siautėjai. Generalinio Stabo Akadėmijos, kurion buvai pasiūstas, dėl mažo mokslo, negabumo ir girtuokliavimo, nebaigė. Nors ir kažnikaip "vadas" Smetona norėjo ta-ve laikyti kariuomenėj, nega-lėjo, nes nebežinojai elemen-tariausių moderniosios ka-rijuomenės mokslų. Iš to ar-chyvo tu išėjai tik prie na-cijų.

Išsižadėjai lietuvių vardo, užrašėi naciams savo turta ir už tai gavai amžino nacio vardą ir "von". Nuo tada viešai buvai vadinamas "von Plechavičius". Vėliau, ats-i-dėkodamas naciams, suver-bavai tūkstančius lietuvių, kurie tik vėliau susiprato, nebeklausė tavęs ir už tai vo-kiečių nacių buvo šaudomi bei tremiami į koncentraci-jos stovyklas. Dėl formos ir pats buvai patalpintas, bet privilegijuotas, turėjai net arklį pasijodinėjimams. Už

tai dabar tinio kal-vo budeli-ilsti. Nac-palaikę, prie pabė-savo prag-kietijoj, gėlių kon-tomobilų stovyklas vokiečių jaunuolia-je, turė važinėjai bėgioty, ten gaus-ti nauja "nė". Dar metų kat-davęs, ka-licinins, turta i-šmeži k-pabėgėliu-Lietuvos Akadėm-bar unive-tarybinė-velį, gen-kuriems batų val-galvojim-tikrieji t-Na, i-tik pas-"autoritė-VLIKą. Juos ma-uztenka-džios" ch-Tikrai bar paga-lietuviai "ponams-jami. J-burbula, jo nesuj-šaukia p-gų. Kai kurie išs-gyvena- nebėra v-gimo sul-jo, kad cinius ju-dudėjimo užsieny-ves VLI-D.P.S. svaicioji ir turi g-kiekvien-jantis su-tų tiesa-kęs vier-čiukas, škelbian-ma būtų tinio išp-pavičius rūšį, kur-cijoj. Pa-mo sun-valstieč-

Lie St Sh P. 640 M

gedijoj, paskuti- kos pek- zsidarė durys. geleži- išlaužti

galėti tą izduoti, kamba- tinėmis utėmis? i, kad sutrius- lėjo kil- stovėjo masėj, es pra- si būda- amžiaus i apga- sakyti: galas". bairiai imai tu- imie įsi- motmas pastar- ui dau- os, kad is būtų ena mi- galime ną mer- ant svi- odėl jie

orgijas k Sme- nt per- io, tave Už tą kėjo ap- blizgu- sususio isio po- ir ma- se tavo vo pa- gi buvai n toliau o štabo buvai mokslu, liavimo, azinkaip rėjo ta- j, nega- elemen- sios ka- š to ar- prie na-

o vardo, vo turta no nacio uo tada nas "von au, atsi- , suver- lietuvių, usiprato, už tai vo- šaudomi centraci- ormos ir atas, bet ejai net ms. Už

tai dabar turi garbingą poli-
tinio kalinio vardą. Bet sa-
vo buvėliškame darbe nepa-
ilsti. Naciai, tik dėl formos
palaike, paleido. Vėl grįžai
prie pabėgėlių ir varai toliau
savo pragaištingą darbą. Vo-
kietijoj, Oldenburge, iš pabė-
gėlių komiteto paglemžei au-
tomobilį ir juo važinėji po
stovyklas. Kai tavo paties į
vokiečių kariuomenę sukisti
jaunuoliai, būdami belaisvė-
je, turėjo progos išbėgėti,
važinėjai ir agitavai, kad ne-
bėgietų, važiuotų belaisvėn-
ten gausią ginklus ir būsian-
ti nauja "Lietuvos kariuome-
nė". Dar juos įstūmėt kelių
metų kančion. O kiek esi par-
daves, kaip R. Kryžiaus įga-
lictinis, aukų? Jau nemažą
vojingais. Bet dar kartą
kartoju, kad tai tik jų svai-
čiojimai. O mums aiškus jų
melų įrodymas. Dirbančioji
liaudis su jumis krašte atsi-
sveikino ir tikrai grįžtant ne-
laukia.

Čia tik žiupsnelis iš šios
pakviesėlių galerijos. Pasa-
kysite, kad aš Maskvos agen-
tas. Ne! Aš gyvenu jūsų tar-
pe ir nei vieno fenigio iš nie-
kur negaunu. Kas čia apra-
šyta, per ilgą laiką surink-
ta ir liudininkais patvirtin-
ta.
Anglija.

Na, ir šis egzempliorius,
tik paskutiniu laiku, kaip
"autoritetas" pakviestas į
VLIKą. Kiti yra panašūs.
Juos mažiau pažįstu. Manau
užtenka tos "naujosios val-
džios" charakteristikai.

Tikrai, kaip tremtinys, da-
bar pagalvoju, kaip ilgai tie
lietuviai duosis save tokiems
"ponams" už nosies vedžio-
jami. Jie pučia tokį muilo
burbulą, kad tik pakviesėlis
jo nesuprastų. Visą laiką
šaukia pinigų jiems ir pini-
gų. Kai jau prikišamai kai
kurie išsireiškė, jog kraštas
gyvena nauju gyvenimu ir
nebėra vilčių jo kaip upės bė-
gimo sulaikyti, jie išsigalvo-
jo, kad krašte esąs rezisten-
cinis judėjimas ir jie turį to
judėjimo įgaliojimus veikti
užsienyje. Girdi, krašte bu-
vęs VLAkas, dabar tik B.
D.P.S. Mielieji, jūsų tuos
svaičiojimus skaito ir krašte
ir turi gardaus juoko. Čia gi,
kiekvienas nuosekliau galvo-
jantis supras, jog jei tai bū-
tų tiesa ir tikrai ten būtų li-
kęs vienas kitas jūsų klap-
čiukas, pagal jūsų pačių čia
skelbiamus nurodymus, gali-
ma būtų išgauti iki pasku-
tinio išperos. Kūnigas Kru-
pavičius nurodė net ūkininkų
rūšį, kurie pasižymi rezisten-
cijoj. Pagal jį, reikėtų saugu-
mo sumetimais didelę dalį
valstiečių padaryti nebepa-

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop
Skubus ir Geras
Patarnavimas
P. MOTIEJUNAS
Savininkas
640 Main St., Winnipeg

Pasidairius Po Kanada

Mackenzie King galų gale
pasitraukė iš vadovybės.
Premjero vietą užleido St.
Laurėntui, neseniai išrinktam
liberalų vadu.

Pakeisti ir nekurie minis-
rai. Teisingumo ministru pa-
skirtas buvęs Manitobos
premjeras Garson.

Konservatų vadas George
Drew nori būti parlamento
nariu. Vienas iš parlamento
narių užleidžia jam savo vie-
tą. Bet tą vietą turi užgir-
ti balsuotojai.

Liberalai, atrodo, nestatys
savo kandidato prieš Drew.
Socialistai, tačiau, ne tik sta-
to, bet ir pasiryžę laimėti.
Atrodo, kad daugelis ir libe-
ralų balsuos už socialistą.

Būtų juoko, jeigu Drew ir
vėl pralaimėtų.

Kanadoje yra kalbama
apie verstinus darbus kitur,
bet Kanada irgi praktikuoja
verstinus darbus.

Lenkų veteranai, kurie i-
migravo Kanadon, buvo pri-
versti dirbti tokius darbus,
kokius jiems davė. Tik dabar
jie atleisti ir gali ieškotis
kas kam patinka. Jie išdirbo
po du metus ant farmų Wa-
terloo apylinkėj.

Kanadoj šiais metais buvo
pastatyta 80,000 naujų namų,
bet poreikavimas buvo
daug didesnis. Namų truku-
mas tebėra gana rimtas.

Daugiausia namų pastaty-
ta Montreale.

Gordon Graydon, konser-
vatas, parlamento narys,

kaltina liberalus, būk jų tar-
pe yra daug "socialistų", ku-
riė norį paimti į valdžios ran-
kas viską.

Yra žmonių, kurie girdėjo
skambinant, bet nežino kas
skambino. Jie girdėjo žodį
socializmas, bet nežino, kas
jis yra.

Pietų Afrikos suvaržymas

importo iš Kanados / skau-
džiai paliečia nekuriuos pra-
monininkus Kanadoje.

Nekurios maisto industri-
jos turėjo gerą derlių šie-
met. Jų pelnai smarkiai paki-
lo. Pavyzdžiui, Geo. Weston
Ltd. pelnas šiemet didesnis
450 nuošimčių.

Kanadietis

SŪNŲ ir DUKTERŲ P. D. 6-tos KUOPOS

Tabako Augintojai Rengia

Smagius Šokius

Šeštadienį, Lapkričio (Nov.) 27 d.

Straffordville Hall

Šokiams Grieš Gera Muzika

Visus iš Arti ir Toli Kviečiame Atsilankyti

Pradžią 7.30 val. vak.

Ižanga 50 ct.

Sūnų ir Dukterų Draugijos 5-to Suvažiavimo Tarimai

Protokolas Nr. 5

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos
Draugijos kuopų atstovų Penktojo Suvažiavimo, įvykusio
2 ir 3 dienomis liepos mėnesio 1948 metais, 160 Claremont
St., Toronto, Ontario.

(Tąsa)

Toliau C.P. Komiteto sekretorius J. Kevėža kreipėsi į
suvažiavimą, kad būtų išrinkta Konstitucijos taisyimo ko-
misija. Suvažiavimui pritarus, pirmininkas atidarė nomi-
naciją. Nominuoti ir vienbalsiai išrinkti buvo: 1-mos
kuopos atstovas J. Yla, 1-mos kuopos atstovas V. Jusai-
tis ir C.P. Komiteto narys K. Kevėža.

C.P. Komiteto sekretorius J. Kevėža siūlo pakelti
C.P. Komiteto išdininkui algą \$10.00 į metus, kas suda-
ro jo metinę algą \$25.00. Suvažiavimas vienbalsiai pasiū-
lymą užgryė. 1-mos kuopos atstovas J. Yla siūlo pakelti
algą C.P. Komiteto sekretoriui. Dabartinis sekretorius J.
Kevėža atsakė, jog jam algos užtenka. Pasiūlymas atpuolė.

C.P. Komiteto sekretorius taipgi pasiūlė pakelti C.P.
Komiteto sekretoriui kauciją iki \$200. Suvažiavimas pa-
siūlymą patvirtino.

Toliau C.P. Komiteto sekretorius pasiūlė suvažiavi-
mui išrinkti C.P. Komiteto pirmininką. J. Šinkunas, C.P.
Komiteto atstovas, siūlo statyti kandidatus. Suvažiavimo
pirmininkas M. Vidrukas atsiklausė laikinai einančio C.P.
Komiteto pirmininko pareigas J. Millerio, ar jis palaike
kandidatūrą. J. Milleriui sutikus, suvažiavimas vienbalsiai
pašisakė už J. Millerį ir palinkėjo gerų pasisekimų einant
tas atsakomingas pareigas.

Toliau C.P. Komiteto sekretoriui atsiklausus, kad bū-
tų numatyta vieta ir laikas sekančiam Draugijos suvažiavi-
vimui, atstovai vienbalsiai pavedė C.P. Komitetui tą rei-
kalą atlikti.

Seka pagerbimas mirusių Draugijos narių. C.P. Ko-
miteto sekretorius perskaitė vardus visų Draugijos narių
mirusių nuo 1-mos dienos liepos 1945 metų iki 5-tojo su-
važiavimo. Yra mirusių 10 Draugijos narių.

Suvažiavimo pirmininkas M. Vidrukas pakvietė suva-
žiavimo dalyvius sustoti tylos minutei pagerbimui tų mi-
rusių Draugijos narių.

Išsėmus suvažiavimo dienotvarkę, suvažiavimo pirmi-

ninkas kreipėsi į suvažiavimo atstovus dėkodamas už gerą
kooperaciją, kas davė progos atlikti daug darbo į trumpą
laiką.

Jis taipgi pareiškė širdingą padėką 1-mos kuopos šei-
mininkėms, kurios triūsėsi virtuvėje ruošdamos pietus ir
vakarienę dėl suvažiavimo atstovų. Baigdamas pakvietė
C.P. Komiteto pirmininką J. Millerį, užimti vietą.

C.P. Komiteto pirmininkas J. Milleris dėkojo presi-
diumui, suvažiavimo atstovams ir komisijoms už rimtą ir
nuodugną Draugijos reikalų svarstymą. Toliau pažadėjo
sąžiningai eiti jam uždėtas atsakomingas pareigas. Nors ir
nėra gerai susipažinęs su pirmininko pareigom, bet daug
ko turėjo pasimokinti iš šio suvažiavimo ir turi vilties, kad
su broliška narių kooperacija bus galima Draugiją dar
sparčiau auginti. Baigdamas kreipėsi į visus kuopų atsto-
vus, kad sugrįžę į savo kolonijas stengtųsi įgyvendinti tarpe
lietuvių draugiškus santykius, nežiūrint narių politinių,
bei religinių įsitikinimų, nes Draugijos tikslas yra sušelpiti
savo narius ištikus nelaimei.

Taipgi nuoširdžų padėkos žodį tarė C.P. Komiteto sek-
retorius J. Kevėža, C.P. Komiteto vardu reikšdamas padė-
ką visiems už draugiškumą ir suteiktą talką ruošiantis
prie šio suvažiavimo.

Suvažiavimas uždarytas 6.30 val. vakaro.

Pirmininkas M. Vidrukas
Sekretorius S. Karvelis

APSIDRAUSKITE LIŪGŲ IR NELAIMEJ!

STOKITE!

**Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių
Savitarpinės Pašalpos Draugija**

Kapitalas virš \$21,000.00

Turi 11 Kuopų Kanadoje

Pašalpos išmokėta virš \$55,000

Pašalpos Moka: \$3.25, \$6.50 ir \$10.00 | Savaitę

Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00

Duoklės: 35 ct. iki \$1.10 | Mėnesį.

Dėl Informacijų Kreipkitės:

J. Kevėža, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

MONTREALO ŽINIOS

Mūsų Ligoniai

Susirgo drg. Subačienė, kuriai prisiėjo atsigulti į Notre-Dame ligoninę dėl vidurių operacijos. Neteko girdėti ligonės sveikatos patėties rašant šiuos žodžius.

Draugai Subačiai yra gana draugiški, nuoširdūs žmonės, turi savo biznį Frontenaco srityje. Šio distrikto lietuviai prašomi nepamiršti jų biznio.

Lapkričio 15 d. darbe susirgo drg. E. Skardžiuvienė. Ligonė jaučiasi gana nusilpusi ir, kiek teko girdėti, bus reikalinga jai duoti kraujo. Ligonė randasi savo namuose.

Lapkričio 17 d. drg. Albinas Šlapelis, dirbdamas prie budavojimo, nusipiovė pirštus. Randasi Verdūno General ligoninėje. Drg. Šlapelis keli metai atgal gana ilgai ir labai sunkiai sirgo, dabar ir vėl nelaimė ištiko.

Linkiu ligoniams greitai pasveikti, o sveikieji nepamirškite jų atlankyti.

Ženybinės Sukaktuvės

Lapkričio 13 d., dd. P. Vilimų pastangomis, jų pačių namuose, buvo suruoštos trisdešimt penkių metų ženybinės sukaktuvės dėl P. Zlatkų.

Tą pačią dieną įvyko kitos vedybinės dvidešimties metų sukaktuvės, tai dd. D. E. Skardžių, kurias suruošė d. E. Skardžiuvienės brolis su broliene, J. Kukeniai ir jų

kaimynai R. M. Karalevičiai, "jaunųjų" namuose. "Jauniems" buvo įteikta graži dovana, o svečiai puikiai priimti ir pavaišinti.

Draugai Skardžiai yra pažangaus judėjimo seni veikėjai ir geri rėmėjai. Jie labai gražiai ir pavyzdingai išauklėjo savo sūnų, kuriuo gali pasididžiuoti.

Jonui ir Agotai Naubūriams, pastangomis jų dukrelės Ildos ir B. Šulmistrinės, buvo suruoštos 20-ties metų ženybinio gyvenimo sukaktuvės, "jaunųjų" namuose. Drg. Naubūriai yra biznieriiai, turi savo "Fish and Chips" restoraną Verdūne ant Wellington St.

Linkiu visiems "jauniems" ilgo ir laimingo gyvenimo.

Susilaukė Sūnaus

Jau kelios savaitės atgal, dd. A. ir K. Černauskai susilaukė sveiko ir dikto sūnaus. Motina ir sūnus abu sveiki. Drg. K. Černauskienė yra progresyvių lietuvių dd. J. Balsių dukrelė.

Linkiu jauniems tėvams sveikai ir gražiai užauginti jų sūnelį.

Laisvė ir Vilnės Vajai

Dar kartą norisi priminti, kad šiuo laiku eina Vilnės ir Laisvės dienraščių vėjus gavimui naujų, atnaujinimui senų skaitytojų ir sukėlimui paramos. Nemažas skaičius mūsų kolonijos lietuvių jau

skaito minimus laikraščius ir būtų labai puiku iš skaitytojų pusės, kad jie ilgai nedelsdami savo prenumeratas atsinaujintų. Prenumeratų atnaujinime ir mokesčių persiuntime labai nuoširdžiai pasitarnauja drg. E. Morkevičienė-Juškevičaitė. Ji taipgi užrašo ir naujas prenumeratas.

Kurie dar nesate kalbamų laikraščių skaitytojais, pasistenkite užsirašyti, tai nepavaduojami dienraščiai, kuriuose kasdien rasite žinias apie politinius pasaulinius įvykius, iš mokslo, meno, sveikatos sričių ir t.t.

Pasimatysime Koncerte

Metinis Liaudies Balso Koncertas jau čia pat. Jis įvyks šį sekmadienį, lapkričio 23 d., 1.30 val. p. p., 5101 Esplanade Ave. Toje pat svetainėje, kur šį pavasarį Toronto Bangos choras davė savo puikų koncertą. Visi ir visos pasistenkite atsilankyti, nes programa bus labai graži ir įdomi. Ją pildys: dvi žymios amerikietės — K. Abekienė ir A. Kenstavičienė, Ukrainų stygų orkestras, Vilijos choras su savo atskirais kavalkais, sesutės Janina ir Birutė Juraitytės ir jaunuolės Genė Taruškytė ir Birutė Monstavičaitė.

Nepraleiskite šios retos progos. Atsilankę pasigrožėsite gražia programa, susitiksime savo pažįstamus.

Korespondentas

Stirnos Balius

VERDUN, Que. — Draugai Milevičiai, Antanina ir Kazimieras (kurie pirmiau gyveno Montreale, o dabar ant ūkės, St. Calixte apylinkėje), spalio 31 d. surengė iškilmingą balių, pavadindami "Stirnos Balius", už tai, kad Kazimieras nušovė stirną, o Antanina iškepė.

Pasikvietė daug svečių ir vaišino tuo kepsniu. Žinoma, prie to buvo įvairių rūšių maisto. Draugė Milevičienė yra pavyzdinga gospadinė. Jinai myli švariai, gerai ir skaniai gaminti maistą. Jinai mus ir vaišino savo ranka gamintu maistu. O draugas Milevičius, pavyzdingas ūkininkas, pas jį niekad netrūksta įvairiausių gėrimų. Jis mus vaišino minkštais ir stipriais gėrimais. Visi buvome pavalgę ir atsigėrę. Laiskas bėgo labai greitai. Pasijutome, kad jau tamsu, lai-

kas namo važiuoti, nes Montrealas toli. Tai ir palikome draugus Milevičius, susiedodami savo prenumeratas atsinaujintų. Prenumeratų atnaujinime ir mokesčių persiuntime labai nuoširdžiai pasitarnauja drg. E. Morkevičienė-Juškevičaitė. Ji taipgi užrašo ir naujas prenumeratas.

V. Krupauskas

Karvelių Vakariene

VERDUN, Que. — Verdūne gyvenanti Genė ir Jonas Petruliai savo namuose surengė labai puošnią vakarienę. Tai buvo spalio 10 d. — "karvelių" vakariene. Buvau pakviestas ir aš ant tos skanios vakarienos. Tai tur būt pirmutinė tokia vakariene tarp Kanados lietuvių. Tiesa, buvo ir kitokių valgių, ne vien tik karveliai. Viskas skaniai ir gražiai sutaisyta. Mūsų dalyvių buvo skaitlingas būrelis. Visi buvome

linksmi ir patenkinti. Draugė Petrulienė su linksma šypseną mus vaišino skaniais valgiais, o draugas Petrusis su stipriais gėrimais.

V. K.

Montreal, Que.

Frontenako Distrikto Vakariene

Pranešame ir kartu labai nuoširdžiai užkvičiame šios kolonijos lietuvius atsilankyti į vakarienę, kuri įvyks 4 d. gruodžio (December), šeštadienį, Bovet svetainėje, 2571 Ontario St. East.

Vakariene bus su valgiais ir kietais ir minkštais gėrimais. Iš rengėjų pusės stengsimės svečius gražiai priimti ir pavaišinti. Pasistenkite dalyvauti. Pradžia 8.30 v. v. Rengėjai

Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Saltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalinim-cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

Jeį jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRe more 6679

VERDUN, QUE.

Tel: Ofiso OH. 5020 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.
Namų — AM 9324 Ir sulig susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas

2540 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE. (Ant Frontenac Kampo)

Tel: BELairs 2200. Valandos: 4—5 po pietų, 7—9 vak.
Ir sulig susitarimo, Iškiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Furtis savo ligoninę, egzaminuotų ir gydau įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir peravietimus (X - Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai

Valandos: 2—4 v. p. p.,
7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

KAS

Laike pa...
Liaudies B...
mos iš seka...
J. Viltra...
kitais meta...
atsinaujind...
ta, paauka...
B. Kasan...
Man., užra...
savo tėvui...
A. Laus...
pakeisdama...
rašcio siun...
vo \$1.00...
LDS 4-...
rencija, Cl...
J. Zebri...
Balsui \$5...
A. Budr...
per M. Pa...
ravo Liauc...
ramai paa...
Irena D...
siuntė tris...
atnaujintų...
Vekterio i...
aukų.
R. Niau...
prisiuntė...
meratų, iš...
Brazilijos...
suaukavo...
na Barčie...
rienė po \$...
gai po \$1...
H. Jak...
pridavė...
prenumer...
niečio S...
Angus...
N. S., ats...
ratą dvien...
vo laikraš...
taipgi KL...
ct.
O. Mar...
Conn., pr...
naujintų...
P. Maroz...
A. Galie...
naujintų...
\$12.00 su...
V. Bun...
Y., prisiu...
jintų pre...
surinktu...
55-ta i k...
Brooklyn...
A. Kazak...
T. Draua...
Zala, J. Š...
partis, K...
mokas, B...
nis, Willi...
Langvin...
das, J. Ši...
Pa...
Paiška...
Balio Bag...
kūnų kair...
čiaus, Ute...
1933-37 m...
tines Ame...
Prašau...
svarbių ži...
Paiško...
Janė D...
266...
Montre...

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

Laikė pastarosios savaitės Liaudies Balsas gavo paramos iš sekančių rėmėjų:

J. Viltrakis, Toronto, kaip kitais metais, taip ir šiomet, atsinaujindamas prenumeratą, paaukavo \$2.00.

B. Kasanavičius, Norwood, Man., užrašė Liaudies Balsą savo tėvui, Lietuvon.

A. Lausevich, Montreal, pakeisdamas antrašą laikraščio siuntinėjimui, paaukavo \$1.00.

LDS 4-to Apskr. Konferencija, Cleveland, Ohio, per J. Zebriją prisiuntė Liaudies Balsui \$5.00 aukų.

A. Budrys, Hudson, Ont., per M. Patkų, užsiprenumeravo Liaudies Balsą ir jo paramai paaukavo \$2.50.

Irena D., Montreal, prisiuntė tris naujas ir keletą atnaujintų, taipgi nuo J. Vekterio ir J. Wolfe po \$1.00 aukų.

R. Niaura, Dedham, Mass., prisiuntė atnaujintų prenumeratų, iš kurių \$11.00 dėl Brazilijos lietuvių. Šią sumą suaukavo sekančiai: Karalina Barčienė ir Yvonne Niaurienė po \$3.50; keturi draugai po \$1.00.

H. Jakavičius, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų ir nuo hamiltoniečio S. Wikio \$1.00 aukų.

Angus Petrus, Springhill, N. S., atsinaujino prenumeratą dviem metams ir paaukavo laikraščio paramai \$1.50, taipgi KLNK už brošiūrą 50 ct.

O. Marozienė, Waterbury, Conn., prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir nuo P. Marozo \$2.00 aukų.

A. Galinaitis, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$12.00 surinktų aukų.

V. Bunkus, Brooklyn, N. Y., prisiuntė naujų ir atnaujintų prenumeratų ir \$29.50 surinktų aukų. Aukojo: LLD 55-ta kuopa, Ridgewood, Brooklyn, \$5.00; P. Zurba, A. Kazakevich, J. E. Gužas, T. Drauajas, A. Gilman, Ch. Zala, J. Sabaliauskas, J. Papatris, K. Daukša, J. Murmokas, Budriunas, K. Kukeinis, Willimas, J. Diržis, V. Langvin, Syurkin, A. Šveždas, J. Šilingas, V. Keršulis

Paiešojimas

Paieškau savo pusbrolio Balio Bagdono, kilusio iš Birkūnų kaimo, Anykščių valsčiaus, Utenos apskrityje, apie 1933-37 m. atvykusio į Jungtines Amerikos Valstijas.

Prašau atsilipti. Turiu svarbių žinių iš Lietuvos.

Paieško:

Janė Dilytė (Vilkelienė)
2666 De Lasalle Ave.
Montreal 4, Que., Canada.

ir Zaveckas po \$1.00; V. Karlonas \$1.50; šeši rėmėjai po 50 ct.

LLD 4-ta kuopa, Portland, Oregon, per J. Stupur, prisiuntė Liaudies Balsą paramai \$20.00.

K. Zala, Windsor, Ont., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir nuo skaitytojo F. Gedvilo \$2.00 aukų.

A. Sirgedas, Port Arthur, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$34.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Batavičius, G. Stenulis, F. Shlapelis ir J. Sklenys po \$5.00; A. Sirgedas \$4.00; C. Dimis \$2.00; K. Bindokas, S. Andrius, XX, J. Rapsys, J. Chipkus, Miško Darbininkas, S. Griggs ir J. Zagar po \$1.

Čikagietė, Chicago, Ill., per du kartu prisiuntė dvyliką naujų ir kelioliką atnaujintų prenumeratų, taipgi \$22.50 surinktų aukų. Aukojo: A. Pašilis, J. Miliauskas, V. Kasper, P. Ruffs ir J. Kaupas po \$1.50; A. Nutaut, F. Paieda, H. Vesley, Deboy, K. Kairis, P. Janušis, A. Grigas, A. Pužaitis, F. Jurgil, F. Olson, P. Senulis, A. Yakas, M. Lukas, A. Zikšienė po \$1.00; du rėmėjai po 50 ct.

J. Blazonis, Lowell, Mass., prisiuntė naujų ir atnaujintų prenumeratų taipgi \$6.00 surinktų aukų. Aukojo: A. Blazonis, M. Chuladienė, P. Bagcienė, L. Vrukėnė, A. Drazdauskas ir S. Paulenka po \$1.00.

A. Stankevičienė, Toronto, atsinaujindama prenumeratą, paaukavo \$1.00.

Wm. Jusaitis, Toronto, pridavė naują prenumeratą. B. Žukauskas, Glasgow, Ont., prisiuntė \$8.50 surinktų aukų. Aukojo: B. Žukauskas \$5.00; T. Senica \$1.50; A. Ivanukovič ir Vasyl Z. po \$1.00.

A. Stankevičienė, Toronto, atsinaujindama prenumeratą, paaukavo \$1.00.

Wm. Jusaitis, Toronto, pridavė naują prenumeratą.

B. Žukauskas, Glasgow, Ont., prisiuntė \$8.50 surinktų aukų. Aukojo: B. Žukauskas \$5.00; T. Senica \$1.50; A. Ivanukovič ir Vasyl Z. po \$1.00.

A. Stankevičienė, Toronto, atsinaujindama prenumeratą, paaukavo \$1.00.

Wm. Jusaitis, Toronto, pridavė naują prenumeratą.

B. Žukauskas, Glasgow, Ont., prisiuntė \$8.50 surinktų aukų. Aukojo: B. Žukauskas \$5.00; T. Senica \$1.50; A. Ivanukovič ir Vasyl Z. po \$1.00.

A. Stankevičienė, Toronto, atsinaujindama prenumeratą, paaukavo \$1.00.

Wm. Jusaitis, Toronto, pridavė naują prenumeratą.

B. Žukauskas, Glasgow, Ont., prisiuntė \$8.50 surinktų aukų. Aukojo: B. Žukauskas \$5.00; T. Senica \$1.50; A. Ivanukovič ir Vasyl Z. po \$1.00.

A. Stankevičienė, Toronto, atsinaujindama prenumeratą, paaukavo \$1.00.

Wm. Jusaitis, Toronto, pridavė naują prenumeratą.

B. Žukauskas, Glasgow, Ont., prisiuntė \$8.50 surinktų aukų. Aukojo: B. Žukauskas \$5.00; T. Senica \$1.50; A. Ivanukovič ir Vasyl Z. po \$1.00.

A. Stankevičienė, Toronto, atsinaujindama prenumeratą, paaukavo \$1.00.

A. Galkus, Philadelphia, Pa., prisiuntė tris naujas prenumeratas, kurių viena pats užprenumeravo savo gimnaziui, Lietuvon.

A. Grinkus, Vancouver, B. C., prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$6.00 surinktų aukų. Aukojo: P. Bukis, S. Dailidonis ir T. Stankevich po \$2.00. Taipgi kartu prisiuntė ir nuo LLD 126-tos kuopos \$30.00 aukų dėl Liaudies Balsą paramos.

F. Paul, Hamilton, Ont., prisiuntė kelioliką atnaujintų prenumeratų, prisiuntė nuo J. Astylos mokesčių už metinę prenumeratą dėl Brazilijos lietuvių.

A. Aleksandravičienė, Verdun, Que., per J. Lesevičių, prisiuntė dvi naujas ir kelioliką atnaujintų prenumeratų, taipgi \$3.00 surinktų aukų. Aukojo: E. Vilkis \$2.00 ir J. Brunza \$1.00. Jai, kaip vajininkei, puikiai patalkininkauja E. Juraitienė, Br. alčiūnas, E. Morkevičienė, P. Kisieliene ir kiti draugai.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai dėkojame.
Administracija

KĄ KITI RASO

(Atkelta nuo 5 pusl.)
ganizuoti, gal vietoje sukeltume ir lėšų. Turime ir žmonių, kurie galėtų ne tik vaikus pamokyti, bet ir mus augesnius daugiau pralavinti. Jau nereikėtų jų kviestis iš Sao Paulo. Bet mes savo noru pasiduodame likimui, mes menkėjame. Mums kažko trūksta. Pagaliau, mums trūksta ir gėdos to mūsų savanoriško menkėjimo ir apsilaidinimo."

Atrodo, kad bent kai kurie atžagareivių nesidžiaugia atakomis ant komunistų ir abelnai progresyvių lietuvių. Kada jie negali dirbti, kiti nenori dirbti, ir taip lietuvių kultūrinis gyvenimas tame mieste apmiręs.

Pas atžagareivius mirusi net ir gėda dėl savo neveiklumo. — Vilnis.

VYKSTANT I EUROPA GERIAUSI JUMS PATARNAVIMA SUTEIKS

9 Dorchester St. West,
Montreal, Que., Canada
Tel.: Lancaster 8789

Rezervuokit savo kelionei vietas iš anksto. Parūpiname visus kelionės popierius. Parūpiname afidevitus dėl imigracijos, pasportus, vizas, sutvarkom maršrutus.

Persiųnčiam į visas pasaulio dalis pinigų, parūpinam perkalbėtojus, vertėjus, parduodam namus, išrenkam nuomą, parduodam visokią apdraudą, laivų tikietus.

J. E. JISA ir ALEX. McKAY
SAVININKAI
(Kalba ir Lietuviškai)

Res.: WE. 3011

Bus.: EL. 2266

Eddy Adomaičio Garažas

WEST END AUTO BODY

Sudaužytų Automobilių Taisymas
Yra Mūsų Specialybė

Atliekam Visokius Taisymo Darbus

5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. R. Bennett, Manager

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langtises (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius. Palmame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas ir A. Mažauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
2830 ALLARD ST., Wille Enard, MONTREAL

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

724 MARIN AVE., MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)

Tel.: WI. 1331; Vakaraais ir Sekmadieniais TR. 2611

Tel.: VI. 6373

6668 DeLorimier Ave.
Montreal, Que.

Albertas J. Norkeliunas

General Insurance — Visokiausia Apdrauda

Teikiu sąžiningą patarnavimą visose Apdraudos srityse. Pildau valdiškas blankas, darau vertimus ir t.t. Valandos:

Pirm. ir Ketvirt. vakarais, ir pagal susitarimą

V. VERESAJEVAS

VERTE J. ROZGA

ISANKA

(Taša)
Borisa, pašoko. Juokdamasi Isanka rankoj laikė žalią karklinį velniuką. Šiandien rytą ji ėjo pro Smolensko prekyvietę: širdyje buvo linksma, kad susitakė su Borka ir kad jis vakare ateis, pamatė kinietį pardavinėjant tuos juokingus velniukus ir nusipirko.

Borka pamažu balo.
— Tai tu tyčia įsiteikei tokiam atvejui?

Suglumusi šypsena sustingo Isankos lūpose.

— Kaip tai, tyčia?

Piktai žvelgdamas, Borka atsistojo, trūkčiojamai atsiduso, prikando lūpa.

— Aš tau ne vaikagalis koks, kad su manimi krėstumei tokius pokštelius, su tokiomis bobiškėmis užuominomis.

— Su kokiomis užuominomis? Borka, ką tu čia?

Jis šturkščiai suriko:

— Tuojau paslėpk!

Isanka nutvisko.

— Dar ko!

— Aš reikalauju, kad tu paslėptum, nenoriu klausytis to kvailo spiegiemo!

— O man patinka.

Ji pripūtė žaisliuką, ir velniukas, su k r i s damas ir raukšlėdamasis, vėl šurpiai sukliko:

— Uidy-uidy-uidy-uidy!..

Piktai į ją žiūrėdamas, Borka skaldydamas ištare:

— Savo pavardės aš vis tiek nekeisiu, išgarsinsiu tą, kuri yra.

— Kam čia ta pavardė?

Isanka aukštai pakėlė antakių, — staiga ji sumojo: Borkos pavardė — Čertovas; velniuke jis mato sau kažką užuominą.

— Koks vis dėlto tu, Borka, kvailys!

Staiga Isanka pasijuto labai pavargusi. Ji nutilo ir ankštai prisispaudė prie sienos petimi ir galva.

Borisaš perėjo per kambarį ir ramiai, abejingai prašneko:

— Mudviejų santykiai baigti. Visiems laikams. Iš viso, aš matau, kad mano susižavėjimas tavimi buvo klaidas. Ir pagalvoti: dėl tavęs aš mečiau Leningradą, susiderinėjusius santykius su profesoriais!.. Aš randu reikalą tavę įspėti: nesistebėk, jei aš, sutikęs tave, nepasisveikinsiu.

Isanka, nuvargusi, prisiliejusi prie sienos, silpnai linkčiojo galva ir atsakinėjo:
— Taip!.. Taip!..

Jis išėjo ir slapta laukė, kad Isanka puls paskui jį, ims šaukti atgal. Nepasaukė. Pavargusi sėdo prie stalo.

Kišenė prasiskėtė. Kas ten? Išėmė žalią velniuką, nustebusi pažiūrėjo. Pripūtė, — jis sukliko:

— Uidy-uidy-uidy-uidy!..

Isanka prasijuokė:

— Štai mūsų meilė!..

Ir ilgai juokėsi. Tania už pertvaros paklausė:

— Kas gi tau, Isanka?

— Labai linksma!

Po penkių dienų.
"Borisui Vasiljevičiui Čertovui.

"Aš ėjau, tai buvo vakar vakare, Gogolio bulvaru. Siciloje, aplamai, buvo nieko sau. Bet man rodėsi, kad gyvenime su tavim aš geriau nuoviras biaurios sriubos, kurią kažkas verda, — ne aš ir ne tu.

"Buvo labai šalta ir šlapias sniegas. Aš pavargau, sunkios kojos nebejudėjo, aš atsisėdau prie Gogolio paminklo. Staiga ryškiai nušvito saulė, sutviskėjo miškai už Okos, pamačiau linksmus, nudėgusius, su sveiku akių blizgesiu veidus, visi neša ant galvų šuočius, kad išmokyti tiesiai laikytis. Cha-cha-cha! Kaip tai svarbu gyvenime, — laikytis tiesiai!

"Tur būt, tu žinai, kad prie vienišų sėdinčių moterų prieina vyrai. Jis įdėmiai pažvelgė man į veidą ir atsisėdo greta. Jis buvo atsargus, nes dvejojo, kaip ir aš, o gal būt, galvojo, kad man reikia daug mokėti, nežinau.

"Jaudinimasis truputį man kliudė, balsas buvo netvirtas, tačiau man norėjosi pažvelgti, ar jis gražus ir ar užteks jam lašelio to atkaklumo, kuris reikalingas. Pažvelgiau. Apsirengęs labai gražiai, su pilvuku, bet neginčijamai gražus, ypatingai akys juodos.

"Mes daug kalbėjome apie įvairius dalykus, apie viską, jis šildė mano rankas, meiliai žvilgčiojo į akis. Dug vaikščiojome po gatvę, kur buvo mažiau žmonių, pagaliau nusivedė į Merzliakovo skersgatvį. Paklausė: "Gal būt, jūs užeisite pas mane puodelio arbatos išgerti?" Man buvo įdomu, kas bus toliau. Ir juokinga buvo. Kaip turtinagai gyvena žmonės! Jis vaisino mane vaisiais, likeriais, — įstabiai skanūs. Paskui prisėdo prie manęs, pasidarė labai atkaklus. Man viskas buvo vis tiek. Jis baisiai nustebo. "Jūs mergina?" Aš nusijuokiau. "Kokia aš mergina! Tai tik taip atrodo! Man išeinant, jis kažką man įbruko į ranką. Gatvėje prie žiburio pažiūrėjau: červoncas. Oho! Pravers. Man pinigai

reikalingi.

"Štai viskas. Mano širdyje nėra atgailos nei pagailos sau. Viskas eina gerai. Ir ant tavęs nėra jokio pykčio (tu kažkada sakei, kad tai geriausias abejingumo požymis, — kai nėra pykčio). Svarbiausia, nebėra tos kankinančios traukos į tave, niekam nereikalingos priklausomybės.

"Šis laiškas, žinoma, paskutinis. I s a n k a."

Sekmadienį Borisaš norėjo eiti pas Isanką taikytis. Ir kaip tik rytą gavo tą laišką. Triskart perskaitė, nustebeš išvertė akis, širdį skaudžiai nusmelkė. Suplėšė laišką į skutelius, su pasišlykštėjimu išmetė pro langelį. Ir daugiau pas Isanką nebeėjo.

Kartą atkalėdyje Borka su trimis merginomis sėdėjo Nikitino bulvare. Jie grįžo iš Politechninio muziejaus disputų apie lytinę problemą. Šventiška švietė mėnulis, buvo tylu, šalta naktis, ant medžių, telefonų laidų ir antenų kabėjo tirštas šerkšnas. Borka karštai kalbėjo, merginos įsimylėjusios klausėsi. Jų tarpe buvo ir ta su juodomis akimis mergina.

Borka kalbėjo, kad santuoka, kaip bičiuliškai draugiškas ryšys tarp vyro ir moters, galima daryti tik po dvejų trejų metų fizinio susiartinimo. Iki to yra tikta įsimylėjimas, yra aistra, kurių dėka žmogus yra visiškai aklas ir turi būti pasiruošęs visokiems netikėtumams. Giliausią prasmę turi "bandomoji santuoka", esanti kai kuriose tautose.

Atsisveikino. Merginos nuėjo į Kudriną, Borka per bulvarą — į Arbato vartus. Mėnesienos oras mirgėjo šerkšno adatėlėmis. Ant suolo, su knyga po pažasčia, sėdėjo Isanka ir žiūrėjo į Borką. Jis krūptelėjo, norėjo praeiti pro šalį, bet paskui pagalvojo: "Netauri!" Prieėjo prie jos ir draugiškai ištiesė ranką.

Isanka apžvelgė jį išdaujančiomis akimis ir nenoromis ištiesė ranką. Ir paklausė:

— Na, ką, smaugly, — kiek dar vištyčių prarijai? Daugeliui moterų parodėi savo valdžią?

Borka minkštai tarė:

— Kas tai, Isanka, Kodėl tu taip?

Jis atsisėdo ir įdėmiai į ją pažvelgė. Mėnulis ryškiai nušvietė Isankos veidą. Ji labai sulysusi, nosis pasmailėjusi, akys įdubusias ir dėl to atrodė gilios ir puikios. Staiga Borka pajuto, kad ji jam

kaip pirmiau brangi, ir širdis sugniužo iš skausmo, kad ji taip skaudžiai susitepė.

Nuo jos kvepėjo pigia taboka. Anksčiau Isanka nerūkė.

— Kodėl tu taip kalbi, Isanka?

— Švenčiu savo išsilaisvinimą nuo tavęs. Kaip gera! Štai jau du mėnesiai praėjo, o aš vis gyvenu tuo išsilaisvinimo jausmu. Aš dabar nusprendžiau visai kitaip gyventi. Pirmiau aš leidau save bučiuoti, o dabar pati bučiuoju, — tai daug įdomiau. Pirmiau aš sakydavau: "At-eik pas mane", — ir verkiau, kai neateidavo. O dabar sakau: "Aš ateisiu, kada aš norėsiu!" Pirmiau kankinau aš, o dabar tegu jie kankinasi.

Borisaš nuoširdžiai ir liūdnamai tarė:

— Aš labai kankinuosi.

— Taip? Na, tai labai malonu. — Ji užsirūkė papirosą. Taik gaila, kad tas visiškai neatsispindi tavo veide.

Borka meiliai padėjo ranką ant Isankos šaltos rankos ir tarė atsargiai:

— Isanka! Ką tu tuomet man parašei, — apie tai, prie Gogolio paminklo, — aš ignoruoju. Aš suprantu, visa tai buvo padaryta iš nevilties ir kad čia, gal būt, kaltas — aš.

— Tu... ignoruoji? Cha-cha-cha! — Isanka pašoko nuo suolo ir pasipiktinusi žiūrėjo į jį. — Tu ignoruoji. O kaip aš tavęs laukiau po to laiško! Viešpatie, kaip laukiau! Aš laukiau, kad tu atbėgsi pas mane kaip geras draugas, kaip bičiulis, pagriebsi mano rankas, imsi klausinėti: "Isanka, Isanka, kaip tai galėjo atsitikti?!" O kaip aš tavęs laukiau! Aš laukiau, kad tu atbėgsi pas mane kaip geras draugas, kaip bičiulis, pagriebsi mano rankas, imsi klausinėti: "Isanka, Isanka, kaip tai galėjo atsitikti?!" O kaip aš tavęs laukiau! Aš laukiau, kad tu atbėgsi pas mane kaip geras draugas, kaip bičiulis, pagriebsi mano rankas, imsi klausinėti: "Isanka, Isanka, kaip tai galėjo atsitikti?!"

Ji atsistojo prie pat jo, išskėtus kojas ir susikišus rankas į savo nudėvėto trumpo apsiauto kišenes.

— Borka! Nejaugi tu toks niekšingas ir toks kvailas, kad patikėtumei tuo, ką aš laiške parašiau? Aš tik norėjau su tavimi nutraukti santykius.

Jis pašoko ir pagriebė jos ranką.

— Tiesa?!

Akimirksnį Isanka neatėmė suvirpėjusios rankos, bet netrukus ją išlaisvino.

— Aha, — tiesa! O toliau kas?

— Isanka, kam toks tonas? Aš visiškai tavęs nebe pažįstu.

— Kas gi toliau?

— Juk tas visiškai keičia dalyką, — tas, ką tu man dabar pasakei.

— Cha-cha! Na, aišku, — keičia! Jei taip, tai galima ir susitaikyti, tiesa? Ir vėl tu imsi mane biauroti, ir tvirtinsi man, kad dėl manęs tu netapsi dideliu žmogumi.

Borka sumišęs tylėjo. Isankos krūtinė staiga spazmiškai sutrūkiėjo.

Tolumoje sudundėjo ir suskambėjo tramvajus, tarp purių, baltų šakų sumirgėjo raudonas parašas: "Saugokis tramvajaus!" Isanka pašoko.

— Penkioliktas numeris! Tur būt, paskutinis. Į Deivėje Pole teks spirti pėsčiai... Iki!

Ir nubėgo prie sustojimo vietos, girgždindama speiguotą sniegą.
1927 m.

Aukos už Brošiūrą

Pastarųjų kelių savaitių laikotarpyje susirinko pluoštas dar neskelbtų aukų, gautų už Kanados Lietuvių Nacionalio Komiteta išleista brošiūrą "Lietuva Naujam Gyvenime". Aukos gautos sekančiais:

P. Rinkevich, Grand Rapids, Mich., prisuntė \$2.50 už išplatintas brošiūras.

K. Guzevich, Chicago, Ill., prisuntė \$2.00 taipgi už išplatintas brošiūras.

Sekantios aukos gautos per Liaudies Balsą:

F. Notkus, Beardmore, Ont., prisuntė nuo savęs 50 ct.

D. Norwich, Montreal, nuo savęs \$1.00.

J. M. Klastaitis, Scotland, už išplatintas brošiūras prisuntė \$8.00.

J. Sylvester, per N. Yvanauškiene, Hamilton, Ont. pridavė 50 ct.

P. Kunchys, Porth Arthur, Ont., prisuntė \$1.00, kurį suaukojo: K. Spakauskas ir J. Steniulis po 50 ct.

Vekterienė, Montreal, prisuntė nuo J. N. \$1.00.

A. J. Matukaitis, Chicago, Ill., už išplatintas brošiūras prisuntė \$1.25.

Kavaliauskas, Toronto, nuo savęs pridavė \$1.00.

J. Žiulys, Toronto, nuo savęs pridavė 50 ct.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, Komiteto vardu taru širdingą aciu.

Nauji Tarimai
Prie to tenka paminėti, kad Komitetas savo posėdyje, kuris įvyko lapkričio 11, nutarė užrašyti 10 Liaudies

Liaudies Balso Vajus

Čikagietė Prisiuntė Jau 51. Naują Prenumeratą; Ji Bara Kanadiečius už Perlėtą Darbavimąsi

Pirmos penkios vajuos savaitės davė džiuginančius rezultatus. Jau gauta arti šimto naujų skaitytojų ir virš \$600 aukų. Visą šį laikotarpį pavyzdgingiausiai darbavosi vadininkė Čikagietė. Ji nepraleido nė vienos vajuos savaitės, kad nebūtų prisiuntus naujų prenumeratų ir aukų. Praeitą savaitę prisiuntė septynias naujas prenumeratas, keletą atnaujintų ir \$15.00 surinktų aukų, laiške rašė: "Kanados draugai turėtų rimčiau imti šio vajuos reikalus. O darbas toks lengvas ir patenkinantis, kad nieko geresnio negali būti, kaip kalbėtis su žmonėmis ir aiškinti mūsų bendrus reikalus". O kad Čikagietė tinkamai išaiškina darbo žmonių bendrus reikalus,

Balso prenumeratų dėl Brazilijoje gyvenančių lietuvių. Pernai metais Komitetas buvo užrašęs 5, tai dabar tas atnaujino ir dar 5 užrašė naujas.

Taipgi plačiai pasitarta dėl tolimesnio Komiteto veikimo ir nutarta ruošti išleidimo brošiūros taikos išlaikymo klausimui. Darbas pavestas Z. Janauskui, Komiteto pirmininkui. Ją tikimasi išleisti pradžioje ateinančių metų.

J. Berškys,
K.L.N.K. Sekretorius
457 Parkside Dr.,
Toronto, Ont.

tai už tą kalba faktai: jos gauti 51 naujas skaitytojas ir surinkti \$115.50 aukų. Jos duotą puikų pavyzdį kaip reikia darbuotis ir draugišką pabarimą mes kanadiečiai turime kuo rimčiausiai priimti.

Kada draugė Čikagietė rašė pabarimo žodžius, tai visa eilė Liaudies Balso vadininkų ją sekdami siuntė savo darbo rezultatus arba pranešimus, kaip eina vajuos darbas. Iš Winnipeg M. Vidruk pranešė, kad jie nors neturi dirvos naujų skaitytojų gavimui, bet su parama, tai užsimoję pralenkti daugelį kitų lietuvių kolonijų. Ten puikiai darbuojasi sesutės Lepskaitės ir progresyvio judėjimo budavotoja Ginkuvienė. Jie ruošia net du parengimus dėl Liaudies Balso.

Iš tolimojo Vancouverio draugas A. Grinkus prisiuntė nuo LLD 126 kp. \$30.00 aukų, atnaujintų prenumeratų ir surinktų aukų. Jie užsimoję, kad British Columbijos provincijoje neliktų nė vieno lietuvių be Liaudies Balso.

Montrealiečių - verduniečių vadininkė A. Aleksandravičienė laike praėtos savaitės padarė gražų šuolį pirmyn. Ji prisiuntė naujų ir atnaujintų prenumeratų, taipgi surinktų aukų.

Torontiečiai vadininkai H. Jakavičius ir R. Antanavičienė paspartina vajuos dar-

bo tempus, už pirmenybę jei ne visoj Kanadoj, tai Antro Rajono ribose. Jie abudu pridavė po pluoštą atnaujintų prenumeratų ir surinktų aukų.

Hamiltonietė F. Paul garbingai tęsia vadininkės darbą. Ji vajuos darbo rezultatus papildė prisiųsdama kelioliką atnaujintų prenumeratų ir aukų.

Windsorietis S. Paberalis, kaip visuomet, taip ir šiomet ryžtingai gina windsoriečių Liaudies Balso draugų garbę. Jis prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$18.00 surinktų aukų.

Sudburietis J. Brazdžius jau baigia atnaujinti visas prenumeratas toj apylinkėj. Neabejojame, kad jis, netekęs senų prenumeratų atnaujinimui, baigs vaju su naujomis.

V. Bunkus, brooklynietis, ir A. Galkus, filadelfietis, laike praėtos savaitės toli pažengė vajuos darbe. Abudu prisiuntė naujų ir atnaujintų prenumeratų. V. Bunkus prisiuntė antrą užpildytą aukų lapą su \$29.50 surinktų aukų.

B. Žukauskas, Glasgow, Ont., ir buvęs torontietis A. Galinaitis, gražiai įsirašė į vadininkų eiles prisiųsdami atnaujintų prenumeratų ir surinktų aukų.

Torontietis Wm. Jusaitis gražiai patalkininkavo vajuos darbe gaudamas naują skaitytoją.

LLD 4-ta kuopa, Portland, Oreg., rimtai atkreipė dėmesį Liaudies Balso reikalus ir per drg. J. Strupur prisiuntė laikraščio paramai \$20.00 aukų.

Su lapkričio 22 d. vadininkai išsirikiavę sekančiai:

Vadininkai	Punktai
Čikagietė, Chicago,	1,158
Aleksandravičienė A.,	848
Jakavičius H., Toronto,	303
Antanavičienė R., Tor.,	252

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, lėtinia akių nervus, nuo kurių pavojus nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creation of fine
FUR GARMENTS
Restyling and Repairs
Workmanship Guaranteed
MODERN
COLD STORAGE
PLANT ON THE PREMISES
506 Queen W. 150 Yonge
AD. 8894 RA. 8971

Paul F., Hamilton,	126
Laurusevičienė E., Tor.,	108
Galkus A., Philadelphia,	98
Brazdžius J., Sudbury,	84
Bunkus V., Brooklyn,	78
Irena D., Montreal,	78
Niaura R., Dedham,	72
Bunkus Anna, Newark,	54
Brogienė K., Penetang,	42
Blazonis J., Lowell,	36
Marozieenė O., Water.,	36
Shimaitis G., Brockton,	36
Zala K., Windsor,	30
Pajunas J., Chicago,	30
Likas G., So. Boston,	24
Paberalis S., Windsor,	18
Jusaitis Wm., Toronto,	18

Kelioliką kitų draugų turinčių po aštuoniolika ar mažiau punktų ir neįvykus pasikeitimui čia nekartojami.

Ligi lapkričio 22 d. vadininkai surinko ir prisiuntė

- aukų sekančiai:
Čikagietė, Chicago,	\$115.50
Bunkus V., Brooklyn,	60.00
Sirgedas A., P. Arth.,	34.00
Galkus A., Philadelph.,	29.95
Geraldtonietė J., Ger.,	27.00
Jakavičius H., Toront.,	22.00
Karandzevičius J., PA,	21.00
Antanavičienė R., Tor.,	20.50
Kuzmickas S., Shenan.,	19.25
Paberalis S., Wondsor,	18.00
Puras G., Beardmore,	18.00
Aleksandravičienė A.,	15.50
Galinaitis A., W.,	12.00
Grinkus A., Vancouv.,	11.00
Shimaitis G., Brock,	11.00
Žukauskas B., Glasgow,	8.50
Mills A., Detroit,	7.50
Laurusevičienė E., Tor.,	7.50
Blazonis J., Lowell,	6.00
Girdžiuvienė M., Coll.,	5.00
Patkus M., Hudson,	4.50

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Sūnų ir Dukterų Draugijos
Pirma Kuopa Rengia
Moterų Pajų Baliu
Sekmadienį, Lapkričio 28
Lietuvių Salėj
(160 Claremont St.)

Visos Moterys ir merginos prašomos atsinešti pajų, keikų, o vyrai kviečiami ateiti ir pasivaistinti. Bus skanios kavos užsigerimui.

Visi Maloniai kviečiami Dalyvauti
Pradžia 7 valandą vakaro

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrinės prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272 1-2 Queen St. W., Toronto

Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

Kaina prieinama. Darbas garantuotas Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

Harry R. Ranks Company

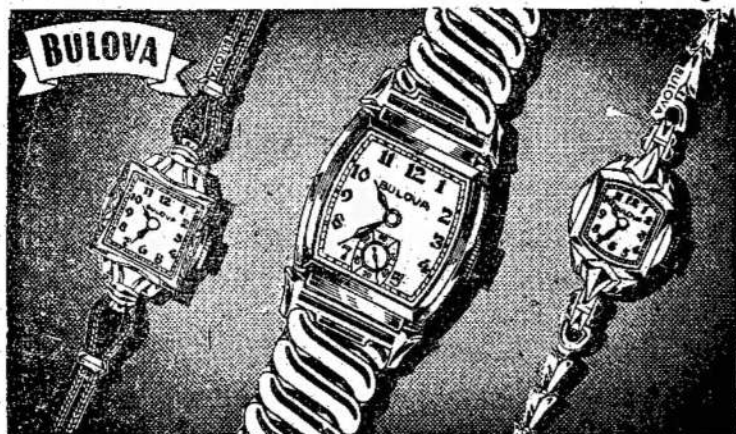
Laidotuvių Direktoriat

Aukščiausias Patarnavimas

— Prieinama Kaina —

Patarnavimas 24 Valandas

455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

CATHERINE 17 jewels \$3750	CADET 15 jewels \$3750	GODDESS OF TIME 17 jewels \$3750
---	-------------------------------------	---

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN ST. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

FUR COATS

ONEY

PERSIAN

SEAL

MOUTON

\$ 99.00

RELIABLE FUR CO.

568 Queen St. W., Toronto

WA. 9294

Atvira iki 9 v. v.

Pranešimai

Windsor, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos 10. kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 28 d. lapkričio (Nov.), 1 val. po pietų.

Prašome visus narius atsilankyti.

Valdyba

KANADA REIKALAUJA PRIPAŽINTI IZRAELIJĄ

PARYZIUS. — Hon. L. B. Pearson, Kanados užsienio reikalų ministeris, ragino Jungtines Tautas pripažinti Izraelijos valstybę, o paskui priimti į savo tarpą.

Anksčiau Kanada nelinko pripažinti žydų valstybės.

Kalbėdamas politinia me Jungtinių Tautų komitete, jis taipgi pastebėjo, jog arabam nebus naudota, jeigu jie bandys sunaikinti Izraeliją jėgos pagalba.

BRUSSELS. — Rezignavo Belgijos ministrų kabinetas.

SERGA DRAUGAS S. JAKAVIČIUS

TORONTO. — Smarkiai apsidėgino veidą darbe draugas S. Jakavičius. Dėka greitos gydytojų pagalbos, didelių žymių gal nebus, bet draugas skaudžiai pakentėjo nuo nudegimo.

Jis gydosi namuose, 108 Bellwoods St.

Linkiu jam greičiau visai pasveikti.

Rep.

LIAUDIES BALSO VAJUS

(Atkelta nuo 11 pusl.) Paul F., Hamilton, 4.00

Keletas aukų rinkėjų surinkusių mažiau kaip \$4.00, kas pirmiau buvo minėta, čia nekartojama.

Likusios trys vajaus savaitės turės nulemti vajaus pasėkmingumą. Šiame laikotarpyje įvyks visa eilė Liaudies Balso parengimų. Pakartotinai kreipiamės į visus Liaudies Balso skaitytojus prašydami pasidaruoti, kad Liaudies Balso parengimai būtų skaitlingi ir gausūs parama. Tie Liaudies Balso draugai ir draugės, kurie neturėsit progų dalyvauti parengimuose ar nebūsit pasiekti vajininkų, taipgi labai prašomi paremti Liaudies Balsą.

K. Kilikevičius

Linksmas Lietuviškas

BALIUS

Penktadienį, Lapkričio 26

LIETUVIŲ SALEJ

(160 Claremont St.)

Bus skanių užkandžių, gėrimų, smagi muzika. Visi kviečiami atsilankyti ir smagiai praleisti laiką. Pradžią 7 valandą vakaro.

Frank Gaižauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Vėl pradėjau siūti pagal užsakymą vyriškus žieminius ir vasarinius rūbus.

Seni ir naujai atvykusieji tautiečiai prašomi reikalui esant kreiptis pas mane. — Darbas garantuotas.

191 Sutherland Dr., Leaside

ELITE FUR CO.

"Tiesiai iš Dirbtuvės Vilkėjimui"

994 DUNDAS ST. W. Toronto Tel. LL. 6134

Kur Jūs Rasite Didelį Pasirinkimą Aukštos Rūšies Futrų, Pasiūtų Sulig Vėliausios Mados

Telefonuokit Mums, Kada Norėsit Pasidėti Futras Vasarai

SUSPENDAVO UZ RĖMIMĄ WALLACE

NEW YORK. — CIO vadovybė atėmė čarterį iš New Yorko miesto CIO tarybos už palaikymą Henry A. Wallace kandidatūros laike rinkimų ir išstojimą prieš Maršalo planą.

Dešinieji CIO vadai mano, kad dabar geras laikas išvyti iš vadovybės visus, kurie palaikė Wallace.

Žilfems Plaukams

Sugražinama Natūrali Spalva

Plaukų Ekspertas

Atdara Vakaris Pagal Susitarimą

WA. 9674

GOLDENBERGO

HAIRDRESSING

932 Dundas W., Toronto (Ties Gorevale)

M. W. Kellermann ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

Toronto ir Apylinkės Lietuvių Žiniai!

Metinis Liaudies Balso

KONCERTAS

Šeštadienį, Lapkričio 27

TEMPLE TEATRE

(300 Bathurst St., Toronto)

Programoje:

K. ABEKIENĖ ir A. KENSTAVICIENĖ, Duetas

DETROITO MERGINŲ SEKSTETAS

BANGOS CHORAS

Mirna Balsytė ir Feliksas Laurusevičius, šokikai

ŽVAIGŽDĖS CHORAS

Muzika ir Kiti Dalykai

Kviečiame Visus Atsilankyti

Įžanga 75 ct. su taksais

Pradžią 7.30 val. vak.

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

A. GARBENIS

Fotografas

Jūsų Vestuvių Paveikslas

Linksmiausia atmintis Jūsų gyvenime. Pigesnės kainos savo tautiečiams.

Telefonuokite dėl apointmento KE. 5364

LAFAYETTE STUDIO

2182 DUNDAS ST. W. TORONTO